Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Turgenev, Ivan.; af Iwan Turghenew.
Titel | Title:	Russiske Skizzer
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kjøbenhavn : Chr. Steen & Søn, 1856
Fysiske størrelse | Physical extent:	123 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at krediterere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Turghenev.

Russiske Skizzer.

58,- 409

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 58 8°

1 1 58 0 8 14424 2

REX/S

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Russiske Skizzer

af

Iwan Turghenew.

Kjöbenhavn.

Chr. Steen & Søns Forlag.

Berlingske Bogtrykkeri.

1856.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Iwan Turghenew er en russisk Forfatter, der hos os er fuldkommen ubekjendt, men som vel fortjener at kjendes, navnlig paa Grund af det mærkværdige aandelige Slægtskab, der er imellem ham og een af vore egne, mest yndede Forfattere: Steen Steensen Blicher. Det samme Talent, der i en saa ualmindelig Grad findes hos Blicher til at skildre den Jordbund, hvorpaa han var født, og de Figurer, der bevæge sig paa denne Scene, gjenfinde vi her, og den Sandhed, Simpelhed og Fordringsløshed, der gjøre de Blicherske Skildringer af den jydske Natur saa tiltrækkende, ere netop de samme Egenskaber, man beundrer hos Iwan Turghenew. Ogsaa i et andet Punkt ligne de hinanden. Ligesom det hos Blicher skorter paa Opfindelse og Intrigue, medens han er uovertræffelig i at gjengive, hvad han har for Øie, saaledes synes det samme at være Tilfældet med hans russiske Aandsbeslægtede. Kun er der den Forskjel paa dem, at Iwan Turghenew lader til at kjende sig selv

bedre, thi han gjør ikke engang Forsøg paa at være romantisk, og selv hvor det novellistiske Apparat tilbyder sig allernaturligst, gaaer han af Veien for det som Noget, der ikke vedkommer ham. Af hans, saavidt vi vide, nyeste Værk: En Jægers Dagbog, meddeles her nogle Prøver, som ville godtgjøre det Rigtige i denne Sammenstilling, og som ganske vist ville læses med Interesse.

1.

Burmisteren.

Omtrent femten Werster fra mit Gods lever en Bekjendt af mig, en ung Godseier og Gardeofficeer à la suite, Arkadi Pawlitsch Penotschkin. Af Vildt er der Overflødighed paa hans Eiendom, Gaarden er bygget efter en fransk Architekts Plan, hans Tjenerskab er klædt paa Engelsk, de Middagsgilder, han giver, ere udmærkede, sine Gjæster modtager han med den største Forekommenhed, og dog er det ikke videre behageligt at besøge ham. Han er en forstandig Mand, har nydt en omhyggelig Opdragelse, har tjent, er bleven afsleben i de høiere Kredse og driver nu Landvæsenet med særdeles Held. Arkadi Pawlitsch er, for at bruge hans egne Ord, streng, men retfærdig; han sørger for sine Undergivnes Vel og straffer dem — naturligviis kun til deres Bedste. „Man maa behandle dem som Børn," siger han i saadanne

Tilfælde; „det er kun deres naturlige Raahed, mon cher, il faut prendre cela en considération.“ Men naar en saakaldet sørgelig Nødvendighed indtræffer, undgaaer han alle heftige og voldsomme Bevægelser og løfter ikke engang Stemmen over det Almindelige; han knipser som oftest kun med Haanden, idet han rolig siger: „Jeg har dog bedt Dig saameget, min Kjære“ eller: „Hvad gaaer der af Dig, min Ven? besind Dig dog!“ hvorved han altid pleier at presse Tænderne sammen og trække paa Munden.

Han er ikke stor, men har et meget elegant og smukt Ydre og soignerer i Særdeleshed sine Hænder og Negle. Hans Læber og Kinder vidne om en blomstrende Sundhed, hans Latter er munter, og hans klare graae Øine have et behageligt Udtryk. Han klæder sig smagfuldt og omhyggeligt og forstriver franske Bøger, Kobbere og Aviser; men at læse er just ikke hans Sag, og „den evige Jøde“ er han kun med Nød kommen igjennem. Kaart spiller han mesterlig, og i det Hele betragtes han som en af de mest dannede Adelsmænd og en af de misundelsesværdigste Ægteskabscandidater i vort Gouvernement. Damerne ere i Særdeleshed ude af sig selv over

hans Fortrin og prise fremfor Alt hans smukke Manerer. Hans Opførsel er ogsaa upaaklagelig, thi han er forsigtig som en Kat og har fra Ungdommen af aldrig været indviklet i nogen Historie, omendskjøndt han gjerne vil gjøre sig gjældende, naar der er Leilighed til det, og nok holder af at bringe et frygtsomt Menneske i Forlegenhed. For slet Selskab har han en afgjort Modbydelighed, thi han frygter for at compromittere sig; dog er han en Tilhænger af Epicur, naar han er i godt Humeur, ihvorvel han ellers ikke er vel stemt mod Philosophien, som han kalder en Fiction af germaniske Hoveder, undertiden ogsaa ligefrem noget dumt Tøi. Musiken elsker han ogsaa; naar han spiller Kaart, synger han mellem Tænderne, men med Følelse; af Lucia og Somnambula kan han en heel Deel udenad, men han tager altid Tonen for høit. Om Vinteren tager han til Petersborg. I hans Huus herskер der en ualmindelig Orden; hans Kudske vadske ikke blot deres Seletøier og børste deres Kjoler, men han har en saadan Indflydelse paa dem, at de ogsaa vadske deres Ansigter. Det er vel sandt, at Arkadi Pawlitsch's Tyender see noget triste ud, men hos os i Rusland er det svært at ad-

skille En, der er bedrøvet, fra En, der er søvnig. Arkadi Pawlitsch taler med en blød og venlig Stemme, og han gjør Pauser, som om det morer ham at lade hvert Ord passere gjennem hans smukke og stærkt parfumerede Knebelsbart; dertil bruger han mange franske Talemaader, saasom: „Mais c'est impayable! Mais comment donc!" osv.

Med alt det holder jeg ikke meget af at besøge ham, og hvis der ikke var disse fortræffelige Urhøns og Agerhøns paa hans Gods, saa vilde jeg sandsynligviis ganske afbryde Bekjendtskabet med ham. Man føler sig greben af en besynderlig Uro i hans Huus. Selv den Comfort, der herster hos ham, har man ingen Glæde af, og hver Gang den friserede Lakai i det blaa Livree med Vaabenknapperne træder ind til En om Aftenen, for pligtskyldigst at trække Støvlerne af, saa føler man, hvormeget hellere man, istedenfor denne blege og visne Figur, vilde see en sund, pludskindet og stumpnæset Bondeknøs foran sig, selv om man skulde risikere, at han ikke blot trak Støvlerne af, men tog Benet med det samme.

Trods min Aversion for Arkadi Pawlitsch havde det føiet sig saaledes, at jeg engang var

nødt til at overnatte hos ham. Tidlig næste Morgen vilde jeg lade spænde for, men han vilde ikke tillade mig at tage bort, førend jeg havde indtaget en Frokost paa engelsk Maneer med ham, i hvilken Anledning han førte mig ind i sit Kabinet. Samtidig med Theen blev der sat Coteletter, blødkogte Æg, Smør, Honning, Ost osv. for os. To Tjenere med rene hvide Handsker forekom hurtig og taust ethvert af vore Ønsker. Vi sade paa en persisk Divan. Arkadi Pawlitsch's Dragt bestod af vide Silke-Pluderbuxer, en fort Fløiels Morgenfrakke, en smuk Feß med blaa Ovast og gule chinesiske Tøfler uden Hæle. Han drak Thee, lo, saae paa sine Negle, røg Tobak, stoppede sig Puder under Armene og syntes at være i det bedste Humeur af Verden. Efterat han med synligt Velbehag havde taget dygtig til sig af Frokosten, skjænkede han sig et Glas Viin, satte det til Munden og rynkede pludselig Panden.

— „Hvorfor er Vinen ikke bleven varmet?" spurgte han en af Tjenerne med en temmelig skærende Stemme.

Denne blev i sin Forlegenhed bleg som et Lig og stod, som han var fastnaglet.

— „Jeg spørger Dig blot, min Kjære, hvorfor Vinen ikke er varmet?" gjentog han rolig, idet han stirrede fast paa ham.

Den stakkels Tjener vred og vendte sig ængstelig, krammede Servietten sammen og sagde ikke et Ord.

Arkadi Pawlitsch rynkede Panden en Smule og saae mørk og tankefuld paa ham. „Pardon, mon cher," henvendte han sig til mig med et behageligt Smiil, idet han venskabeligt klappede mig paa Knæet og paany stirrede paa Tjeneren. „Gaa nu Din Vei," tilføiede han efter en kort Taushed og ringede med Bordklokken.

En tyk, solbrændt, forthaaret Person med en lav Pande traadte ind i Værelset.

— "Sørg for Fedor ... som det sig bør," sagde Arkadi Pawlitsch med halv Stemme og den fuldkomneste Selvbeherskelse.

— „Til Tjeneste," svarede den Tykke og gik.

— „Voila, mon cher, les désagréments de la campagne," bemærkede Arkadi Pawlitsch muntert. „Men De vil dog ikke allerede bort? De maa endelig blive her lidt endnu."

— „Nei", svarede jeg, „nu maa jeg afsted."

— „Altid paa Jagt! o, disse Jægere! hvor tager De nu hen?"

— „Fyrgethve Werster herfra, til Ræbowa."

— „Til Ræbowa? Jh min Gud, saa kjører jeg med. Ræbowa ligger neppe fem Werster fra mit Gods Schipilowka, og jeg har ikke været der længe; thi jeg har aldrig ret kunnet faae Tid dertil. Det træffer sig jo yderst à propos. I Dag tager De paa Jagt til Ræbowa og kommer om Aftenen til mig. Ce sera charmant! vi ville da soupere med hinanden, og jeg tager min Kok med. De overnatter hos mig. Prægtigt! prægtigt!" (tilsøiede han uden at vente paa mit Svar). „C'est arrangé! Heida Folk! Lad Kaleschen spænde for og det hurtigt. De har vel aldrig været i Schipilowka? Egentlig generer det mig, at jeg maa bede Dem tilbringe Natten i min Burmisters (Borgermesters) Bondehuus; men jeg veed jo, at De ingen Pretentioner gjør, og at De i Ræbowa ogsaa maatte overnatte i en Lo eller Lade. Altsaa afsted! afsted!" og hermed begyndte han at synge en fransk Romance.

— „De veed formodentlig ikke," vedblev han, „at alle mine Bønder der give mig en bestemt

Afgift. Det er en formelig Constitution — hvad skal man sige? forresten betale de mig deres Afgift punktlig. Jeg tilstaaer, at jeg hellere havde indført Hoveriet, men der er altfor lidt Land. Jeg undrer mig selv tidt over, hvorledes de komme ud af det; men det bliver jo deres Sag! Jeg har der en dygtig Karl, une forte tête til Burmister. Det er en administrativ Capacitet, det skal De selv faae at see."

Hvad var der at gjøre? Istedenfor at tage bort Klokken ni om Morgenen kom vi først afsted Klokken to. Jægere kunne sætte sig ind i min Utaalmodighed. Arkadi Pawlitsch vilde, som han udtrykte sig, gjerne have det lidt comfortabelt og tog en saadan Mængde Linned, Madvarer, Klæder, vellugtende Sager, Puder og alle Slags Toiletteſager med, at mangen en oeconomisk Tydsker kunde have havt nok deraf et heelt Aar. Ved enhver Ujevnhed paa Veien holdt han en kort og kraftig Tale til Kudsken, hvoraf jeg kunde slutte, at han var en stor Hare. Forresten gik Reisen yderst heldig, naar jeg undtager, at den Telega, hvori Kokken sad, væltede paa en Bro, og Baghjulet gik ham over Maven. Da Arkadi Pawlitsch bemærkede dette Uheld, blev

han alvorlig forskrækket og befalede strax, at man skulde forhøre sig, om Mandens Hænder og Arme vare komne tilskade. Men da der hertil blev svaret nei, beroligede han sig øieblikkelig.

Vi kjørte i samme Vogn, og henimod Reisens Slutning kjedede jeg mig grueligt, saameget mere som min Reisekammerat i det første Par Timer havde opbrugt al sin Vid og nu endogsaa begyndte at liberalisere. Endelig naaede vi, ikke Næbowa, men Schipilowka — det syntes underlig nok at have føiet sig saaledes! Den Dag kom jeg altsaa ikke til at jage, men jeg væbnede mig med Standhaftighed og hengav mig i min Skjæbne.

Kokken var ankommen nogle Minuter tidligere og syntes allerede at have truffet Foranstaltninger til behørig at melde os, thi lige ved Indkjørselen til Landsbyen kom Sognefogden (en Søn af Burmisteren) en opløben Bondeknøs, der næsten holdt sine fire Alen, os imøde tilhest, med blottet Hoved og i sin nyeste Kittel.

— „Men hvor er Soffron?" spurgte Arkadi Pawlitsch ham.

Sognefogden sprang først af Hesten, gjorde derpaa et dybt Buk for sin Herre og sagde:

— „Goddag, kjære Herr Arkadi Pawlitsch!"

derpaa løftede han Hovedet, ryſtede Haaret tilſide og meldte, at Soffron var kjørt til Petrow, men at man ſtrax havde ſendt Bud efter ham.

— „Saa følg os," ſvarede Arkadi Pawlitſch.

Sognefogden trak høfligt ſin Kleppert tilſide, væltede ſig op paa den og red nu med Huen i Haanden i kort Trav efter Kaleſchen. Vi kjørte igjennem Landsbyen og mødte nogle Bønder i tomme Telegaer; de kom fra Tærſkeloen og ſang ſkingrende, idet de ſloge Takt med Benene i Luften. Men da de bleve vor Kaleſche og Sognefogden vaer, forſtummede de øieblikkelig, rev Huen af og reiſte ſig op, ſom om de ventede paa en Befaling. Arkadi Pawlitſch hilſte naadigt. Snart var hele Landsbyen alarmeret. Fruentimmer i tærnede Skjørter joge Hundene afveien; en lam Olding med et Skjæg, der begyndte tæt under Øinene, rev ſin Heſt, der kun halv var bleven vandet, bort fra Brønden, puffede den i Siden, Gud veed hvorfor, og gjorde derpaa først ſit Skrabud. Drenge i lange Skjorter løb hylende ind i Hytterne; endogſaa Hønſene fik Haſtværk og foer ind igjennem Portene; kun en forvoven Hane med et fort Bryſt, der lignede en Atlaſtes Veſt, viſte Lyſt til at holde Stand og begyndte

paa at gale; men ogsaa den blev pludselig forlegen og løb bort.

Burmisterens Huus stod noget adskilt fra de Andres midt i en tæt, grøn Hampemark. Vi holdt udenfor Porten. Herr Penotschkin reiste sig, kastede malerisk sin Kappe af Skulderen, steg ud af Vognen og saae sig huldsaligt omkring. Burmisterens Kone kom os med dybe Hilsener imøde og kysfede sin Herre paa Haanden. Arkadi Pawlitsch lod hende gjerne kysse den, saameget hun vilde, og traadte ind af Døren. I en mørk Krog i Forstuen stod Sognefogdens Kone og neiede ogsaa, men at kysse paa Haanden understod hun sig ikke.

I den saakaldte kolde Stue — tilhøire for Forstuen havde et Par andre Fruentimmer travlt med at bringe al Slags Skramleri ud af Stuen: tomme Trækander, stive Faareskindspelse, fedtede Potter og en Vugge med en Hob Laser i og et Svøbelsebarn. Arkadi Pawlitsch viste dem ud af Døren og satte sig paa en Bænk under Helgenbillederne. Kudskene begyndte at bære Kister, Kasser og andre Bequemmeligheder ind i Stuen, idet de gjorde sig al Umage for at dæmpe Larmen af deres svære Støvler.

Imidlertid udspurgte Arkadi Pawlitsch Sognefogeden om Høsten, Sæden og andre Landvæsensgjenstande. Sognefogeden svarede tilfredsstillende, dog langfra ikke bestemt og utvungent, men omtrent som naar man med frosne Fingre gjør Forsøg paa at knappe sin Kjole. Han stod ved Døren, saae sig omkring hvert Øieblik og gik afveien for at gjøre Plads for den flinke og geskjæftige Tjener. Paa eengang hørte man Rumlen af en Vogn, der strax efter holdt stille udenfor Døren; Burmisteren traadte ind.

Denne „administrative Capacitet" var ikke synderlig høi, men bredskuldret og fiirskaaren; han havde graae Haar, en rød Næse, smalle, blaae Øine og et vifteformet Skjæg. Her kunne vi leilighedsviis bemærke, hvorledes det, saalænge der har været et Rusland, er aldeles exempelløst, at en Mand er bleven rig eller velhavende, uden at han tillige har faaet sig et stadseligt Skjæg, og mangen En, som man hele sit Liv igjennem har seet med et tyndt og kileformigt lille Skjæg, faaer pludselig en heel Helgenglorie af Hageskjæg om Ansigtet.

Burmisteren havde sandsynligviis stukket paa Flasken i Petrow, thi hans Ansigt var bethydelig

opdunset, og han lugtede ikke lidet af Brændeviin.

— „Ak, De vor allernaadigste Herre, De vor velsignede Velgjører!“ raabte han i en slæbende Tone og med en saadan Rørelse i alle Miner, som om han skulde qvæles af Graaden. „Endelig har De engang taget Dem over at bœre os! Ræk mig den kjære Haand! ræk mig den lille Haand!“ føiede han til, idet han allerede spidsede Munden til et Kys.

Arkadi Pawlitsch tilfredsstillede hans Ønske.

— „Naa, Ven Soffron, hvorledes gaaer det med Forretningerne her?“ spurgte han med en venlig Stemme.

— „Ak, De vor velsignede Velgjører,“ svarede Soffron, „hvorledes skulde Forretningerne andet end gaae godt her? De er jo vor allernaadigste Herre og vor velsignede Velgjører; De har med Deres Ankomst villet bestraale vor Landsby og gjøre den lykkelig ligetil Graven.— Gud være lovet, Arkadi Pawlitsch! Gud være lovet, Alt er i den herligste Stand, takket være Deres Naade.“ Her taug Soffron et Øieblik, saae paa sin Herre, og ligesom igjen henreven af sin Følelse (hvortil Rusen ogsaa bidrog sit) bad han anden Gang om Haanden og gylpede endnu

værre end før: „Ak, De vor allernaadigste Herre! ak, De vor velsignede Velgjører! ak! jeg er næsten ganske forrykt af Glæde og veed ikke ret, om jeg tør troe mine Øine. Ak, De vor velsignede Velgjører!"

Arkadi Pawlitsch tilkastede mig et Blik, smilte og spurgte: „N'est ce pas que c'est touchant?"

— „Ak, kjære Herr Arkadi Pawlitsch," vedblev den utrættelige Burmister, „hvor kunde De bære Dem saaledes ad? Har De da, kjære Herre slet ingen Forbarmelse havt med mig, siden De ingen Efterretning har givet mig om Deres naadige Besøg. Hvor vil De tilbringe Deres Nat? Her er jo lutter Smuds og Ureenlighed."

— „Gjør intet til Sagen, Soffron, gjør intet til Sagen," svarede smilende Arkadi Pawlitsch; „her er jo ganske godt at være."

— „Jo vist, De vor velsignede Velgjører! — ja for hvem er her godt? for en Bonde, for en af os er det godt nok, men De — De vor allernaadigste Herre, De vor velsignede Velgjører! ... Ak tilgiv mig gamle Nar, jeg har næsten tabt min Smule Forstand af Glæde over at see Dem."

Imidlertid blev Aftensmaden sat frem, og Arkadi Pawlitsch begyndte at spise. Soffron jog

sin Søn ud af Stuen: „Pak Dig, Du! Du fordærver kun Luften herinde!“ sagde han til ham.

— „Naa, er Du kommen overeens med dine Naboer?“ spurgte Herr Penotschkin.

— „Ja, nu ere vi paa det Rene, kjære Herre, takket være Deres Godhed. For tre Dage siden have vi underskrevet Jordbogen. De Chlinowske gjorde os i Begyndelsen en heel Mængde Fixfaxerier. Snart fordrede de Dit, og snart fordrede de Dat ... Gud veed, hvad de egentlig vilde have; men, kjære Herre, de ere jo nogle Æsler, ret noget dumt Pak. Jeg har ogsaa, kjære Herre, hverken sparet paa Penge eller paa gode Ord, og Nikolai Nikolaitsch have vi stillet tilfreds; jeg har bestandig handlet efter Ders Befaling, kjære Herre, og som De naadigst har foreskrevet.“

— „Ja, Jegor har underrettet mig derom,“ bemærkede Arkadi Pawlitsch i en vigtig Tone. „I ere altsaa nu alle tilfredse?“

Soffron havde kun ventet herpaa.

— „Ak, De vor allernaadigste Herre, De vor velsignede Velgjører!“ begyndte han nu igjen. „Hvis De naadigst vil høre paa mig, saa kan jeg indestaae for, at vi gjøre ikke andet end bede for Dem, vor velsignede Velgjører, baade Dag

og Nat. Vi har rigtignok kun lidt Agerland...

Penotschkin faldt ham i Talen: „Naa, lad det være godt, Soffron. Jeg veed, at jeg har i Dig en ivrig og tro Tjener. Siig mig, hvorledes staaer det sig med Kornet?"

Soffron sukkede dybt: „Naa ja, vor velsignede Velgjører, dermed staaer det sig ikke just saa synderlig. Men kjære Herr Arkadi Pawlitsch, lad mig dog ikke glemme at fortælle Dem, hvad for en Historie der er passeret her." — Med disse Ord traadte han nærmere hen til sin Herre, bukkede sig ned til ham og kneb det ene Øie til. „Der er blevet fundet et dødt Legeme paa vor Grund."

— „Hvorledes det?"

— „Ja jeg kan selv ikke blive klog derpaa, kjære Herre; men det maa vel sagtens være den Onde selv, der har havt en Finger med i Spillet. Tillykke laa den Døde — rigtignok paa vor Grund — men tæt ved et fremmed Grændsekjel. Jeg lod ham altsaa strax bringe over paa den fremmede Grund, medens det endnu gik an, stillede Vagter ud og sagde til Vore: Hold Mund! sagde jeg til dem. Kredsopsynsmanden lod jeg da underrette om det; „skal det være Orden?" sagde jeg til ham, og saa trakterede jeg

ham med Thee og glemte hellerikke en lille Forærring. Hvad mener De vel, kjære Herre? De fremmede Folk beholdt ham paa Halsen, og det veed De jo nok, at et dødt Legeme ... ja tohundrede Rubler vare gaaet med som Ingenting."

Herr Penotschkin lo forskrækkeligt over sin Burmisters Fiffighed og sagde flere Gange til mig, idet han med Hovedet nikkede hen til ham: Quel gaillard! Hæ.

Imidlertid var det blevet fuldkommen mørkt udenfor. Arkadi Pawlitsch lod tage af Bordet og bringe Hø. Tjeneren bredte Lagnerne ud og lagde Hovedpuderne tilrette. Vi lagde os ned. Soffron gik ind i sin Stue, efter at han havde modtaget Ordrer for den næste Dag. Arkadi Pawlitsch pludrede, inden han sov ind, endnu en heel Deel om den russiske Bondes herlige Egenskaber og bemærkede tillige for mig, at siden Soffron havde overtaget Forvaltningen af Schipelow, havde Bønderne aldrig været i Restance med en Skilling. — Vægteren bankede paa Tavlen*). Omsider sov vi ind.

*) I Rusland maa Vægteren hvert Qvarteer slaae paa en Jerntavle for at tilkjendegive, at han er tilstede.

Den følgende Dag stode vi temmelig tidlig op. Jeg havde allerede indrettet mig paa at kjøre til Rœbowa, men Arkadi Pawlitsch ønskede at vise mig sit Gods, og jeg maatte give efter for hans Bønner og blive. Oprigtig talt havde jeg heller Intet imod personlig at overbevise mig om Sofrons administrative Capacitet. Burmisteren lod sig see. Han havde en blaa Kaftan paa med et rødt Skjærf om Livet. Han talte meget mindre end igaar, saae sin Herre skarpt og opmærksomt i Øinene og svarede sammenhængende og forstandigt. Vi gik med ham til Tærskeloen. Sofrons Søn, den fire Alen lange Sognefoged, der efter alle Julemærker at dømme var en stor Dumrian, fulgte ogsaa med. Til os sluttede sig endnu Byskriveren Fedosséitsch, en afskediget Soldat med en uhyre Snurbart og et forunderligt Ansigt: han saae ud, som om han for mange Aar siden var bleven hørst forundret over Noget og endnu ikke var kommen sig af sin Forundring.

Vi besaae Tærskeloen, Foldene, Tørrehuset, Vindmøllerne, Laderne, Kostaldene, Vintersæden, Hampmarkerne — Alt var virkelig i den skjøneste Orden, kun Bøndernes bedrøvelige Ansigter

vakte nogen Tvivl hos mig. Soffron havde ikke blot sørget for det Nyttige, men ogsaa for det Behagelige. Han havde beplantet alle Grøfterne med Piil; han havde anlagt smaa Stier fra den ene Høstak til den anden og bestrøet dem med Sand; paa Vindmøllen havde han ladet opreise en Veirhane i Skikkelse af en Bjørn med opspilet Gab og rød Tunge. Paa den teglhængte Kostald havde han ladet anbringe en Slags græsk Frontespice og under Frontespicen en uortographisk Indskrift.

Arkadi Pawlitsch svømmede i Fryd og udviklede for mig paa Fransk Fordelen af at lade Bønderne betale Afgift, medens han dog antog, at Hoveriet var fordeelagtigere for Godseieren ... . „Ja, naar man blot kunde Alt, hvad man vilde!" derpaa begyndte han at give Burmisteren Raad om, hvorledes Kartoflerne skulde plantes, hvorledes Vinterfodret for Qvæget skulde behandles osv. Soffron hørte opmærksom paa sin naadige Herre, fremkom nu og da med en eller anden Indvending, men betitlede ham hverken med „De allernaadigste Herre" eller „De vor velsignede Velgjører" og vendte bestandig tilbage til den Mening, at der desværre var altfor lidt Land,

og at det ikke vilde være uhensigtsmæssigt at tilkjøbe sig noget mere.

— „Kjøb' naar I vil," svarede Arkadi Pawlitsch, „kjøb kun paa mit Navn — jeg har Intet derimod."

Paa disse Ord svarede Soffron Intet, men strøg kun sit lange Skjæg.

— „Nu kunne vi gjøre en lille Ridetour ind i Skoven," bemærkede Herr Penotschkin.

Strax bleve Rideheste førte frem til os. I denne indhegnede Skov forefandt vi et forfærdeligt Vildtnis, hvorfor Herr Arkadi Pawlitsch roste Soffron særdeles og klappede ham paa Skulderen. Herr Penotschkin hyldede, hvad Forstvæsenet angik, ganske de russiske Anskuelser og fortalte mig et, som han meente, saare pudseerligt Tilfælde om, hvorledes en lystig Godsbesidder havde givet sin Skovfoged et praktisk Beviis paa, at man ved at gjøre Skoven lys, ikke fik den til at voxe tættere, idet han havde afrevet ham Halvdelen af hans Skjæg.

I mange andre Henseender hældede derimod saavel Soffron som Arkadi Pawlitsch til de nyere Opfindelser. Da vi paa Tilbageveien kom igjennem Landsbyen, viste Burmisteren os saaledes

en gauske ny fra Moskwa forskreven Kornrensningsmaskine. Det var virkelig en Fornøielse at see den arbeide; men hvis Soffron havde anet, hvad for en Ubehageligheb der ventede ham og hans Herre paa denne sidste Spadseretour, vilde han sandsynligviis helst have ladet os undvære Synet.

Da vi traadte ud af Laden, frembød sig følgende Skuespil for os: Nogle Skridt fra Døren stod ved Siden af en smudsig Vandpyt, hvor Enderne forgløst vadskede sig, to Bønder; den Ene var en tresindstyveaarig Olding, den Anden en Knøs paa tyve Aar; de havde hjemmestrikkede, lappede Skjorter paa, og vare begge To barfodede og havde et Reb omkring Livet. Skriveren Fedosséitsch havde meget at bestille med dem, og han havde uden Tvivl ogsaa faaet dem overtalte til at gaae deres Vei, hvis vi havde dvælet en Smule længe inde i Laden; men da han blev os vaer, rettede han sig og blev staaende saa stiv som en Milepæl. Ogsaa Sognefogden stod der og gabede, uden at vide hvad han skulde gjøre. Arkadi Pawlitsch rynkede Panden, bed sig i Læben og gik lige hen til de to Suppli-

kanter. Begge kastede sig grædende for hans Fødder.

— „Hvad ville I? Hvad forlange I af mig?" spurgte han med streng Stemme.

Bønderne saae paa hinanden og kunde ikke faae et Ord over Læberne; kun blinkede de med Øinene, ligesom blændede af Solen, og trak hurtigere Veiret.

— „Nu, hvad er der paafærde?" spurgte Arkadi Pawlitsch og vendte sig strax til Soffron. „Til hvilken Familie høre de?"

— „Til de Tobolowske," svarede Burmisteren langsomt.

— „Naa, saaer det en Ende? Har I ingen Tunge, hvad?" vedblev Herr Penotschkin. „Tal Du, hvad vil Du?" føiede han til, idet han vinkede af Oldingen med Hovedet. „Vær blot ikke bange, Faarehoved."

Den Gamle udstrakte sin mørkebrune, rynkede Hals, trak Læberne stjævt og raabte med hæs Stemme: „Beskyt os, stormægtige Herre!" og derpaa slog han igjen Panden imod Jorden. — Den unge Bonde kastede sig ogsaa ned. Arkadi Pawlitsch saae med Værdighed paa deres Nakker,

kastede sit Hoved tilbage og stillede det høire Been foran.

— „Hvad fattes Dig, og hvad klager Du over?"

— „Forbarmelse, stormægtigste Herre. Lad os faae Lov til at trække Veiret. Vi ere slaaede begge To."

— „Og hvem har slaaet Eder?"

— „Soffron Jakowlitsch, kjære Herre."

Arkadi Pawlitsch taug et Øieblik. „Hvad hedder Du?"

— „Antip, kjære Herre."

— „Og hvem er han der?"

— „Min Søn, kjære Herre."

Arkadi Pawlitsch taug atter en Stund og dreiede paa sin Knebelsbart. „Naa, hvorledes har han da slaaet Dig?" spurgte han.

— „Kjære Herre, han har ruineret mig i Bund og Grund; to af mine Sønner har han allerede, uden at Touren var til dem, stukket ind imellem Rekrutterne, og nu vil han tage den Tredie med. Igaar, kjære Herre, har han taget mig min sidste Ko ud af Gaarden og gjennemprygget min Hustru."

— „Hm," sagde Arkadi Pawlitsch.

— „Lad mig ikke ruineres i Bund og Grund, barmhjertige Herre."

Herr Penotschkin satte et mørkt Ansigt op. „Hvad skal ogsaa det betyde?" spurgte han Burmisteren i en utilfreds Tone.

— „Det er en Drukkenbold," svarede Burmisteren, „og en slet Arbeider. Det er nu allerede paa femte Aar, at han sidder inde med sin Afgift."

— „Soffron Jakowlitsch har betalt Afgiften for mig, og det er derfor, kjære Herre, at han nu piner mig, som han gjør."

— „Men hvorfor har Du ikke selv betalt?" spurgte Herr Penotschkin. — Den Gamle hang med Hovedet. „Nei, at drikke og løbe omkring i Kipperne, det synes Du bedre om!" — Den Gamle vilde aabne Munden ...

— „Jeg kjender Eder," vedblev Arkadi Pawlitsch endnu hidsigere. „I have ikke Lyst til at gjøre andet, end at drikke og lægge Jer ved Kakkelovnen, og saa maa den gode Bonde undgjælde for den slette."

— „Han er ogsaa en frækt Grobrian," sufflerede Burmisteren.

— „Ja det følger af sig selv. Det er altid

Tilfældet, og det har jeg bemærket mere end een Gang. Naar man har sviret hele Aaret igjennem, saa er man grov imod sine Foresatte, og saa kysser man Støvet for deres Fødder bagefter." — „Kjære Herr Arkadi Pawlitsch," begyndte den Gamle i sin Fortvivlelse; „forbarm Dem dog over mig og beskyt mig — er jeg en Grobrian, jeg som ikke veed nogen Udvei i al min Elendighed! Soffron Jakowlitsch er mig fjendsk, men hvorfor, det maa Gud vide. Han ruinerer mig i Bund og Grund, kjære Herre! min sidste Søn der vil han nu ogsaa berøve mig . . ." Taarerne løb den gamle Mand ned af Kinderne. „Vær naadig, stormægtige Herre, og beskyt os."

— „Og det er ikke alene os, som han har ..." vilde den unge Bonde til at sige.

Arkadi Pawlitsch foer iveiret som en Raket. „Hvem har spurgt Dig der? Hvad? Naar man ikke spørger Dig om noget, saa holder Du Din Mund. Hvad skal det sige? Vil Du holde Din Mund paa Øieblikket! Jh min Gud, det er jo ligefrem et Oprør! ja vov Du at komme her og gjøre Historier. Hos mig —" Arkadi Pawlitsch traadte et Skridt frem, men erindrede sig sandsynligviis i det samme, at jeg var tilstede,

thi han vendte sig om til mig og stak begge Hænderne i Lommerne. „Je vous demande bien pardon, mon cher," sagde han med et tvungent Smil, og idet han stemmede Tonen bethdelig ned, tilføiede han: „C'est le mauvais coté de la médaille .., Nu godt, godt!" vedblev han uden at see paa Bønderne; „jeg skal give mine Ordrer ... godt! nu kan I gaae!"

Bønderne bleve liggende.

— „Nu, jeg har jo sagt Eder, at det er godt. Saa gaaer dog! jeg skal give nærmere Ordre, siger jeg Eder." Arkadi Pawlitsch vendte dem Ryggen. „Evig og altid Ubehageligheder!" mumlede han imellem Tænderne og gik med lange Skridt fremad. Soffron fulgte bagefter. Skriveren maabede, og Fogden jagede Enderne bort fra Vandpytten. Supplikanterne bleve endnu en Stund staaende paa det samme Sted, stirrede derpaa paa hinanden og gik hjem uden at see sig omkring.

To Timer efter var jeg allerede i Rœbowa og lavede mig til at gaae paa Jagt i Selskab med Anpadist, en Bonde, som jeg kjendte. — Lige til jeg tog bort, satte Herr Penotschkin en unaadig Mine op, hvergang han var nødt til

at henvende sig til Soffron. Jeg begyndte at tale med Anpadist om de schipilowske Arvefæstere og om Herr Penotschkin og spurgte ham, om han ikke kjendte Burmisteren der.

— „Soffron Jakowlitsch? hoho! om jeg gjør?"

— „Hvad er det for et Menneske?"

— „Det er en Hund og slet intet Menneske. Hans Lige findes ikke herfra og til Kursk, og Schipilowka tilhører kun Herr Penotschkin af Navn, men i Virkeligheden er det Soffrons."

— „Hvad siger Du?"

— „Han regjerer over det, som over sit eget. Bønderne, der Alle ere hans Skyldnere, maae gjøre Tjeneste hos ham som Daglønnere, naar det behager ham; den ene sender han med et Læs her, den anden der og den tredie hist ... han har allerede afrakket dem ordentlig."

— „Der er nok kun lidt Land der?"

— „Lidt! hos de schlinowske Bønder har han alene firsindstyve Tønder Land i Forpagtning, og hos os hundrede og tyve; der har De allerede hele tohundrede. Dog ikke alene med Jorderne gjør han Forretninger, men ogsaa med Heste, Oxæg, Tjære, Olie og Hamp driver han

Handel, og Pokker veed hvad mere endnu. Snu er han, forbandet snu, og dertil rig som en Ulykke; men forresten er han som sagt en Hund, et reent Aasen, der gjør alle de Ulykker, han kan!"

— „Men hvorfor klage de ikke over ham?"

— „Ja hvad skulde det hjælpe! hvad bryder Herren sig derom! naar der blot ingen Restancer er, bryder han sig Pokker ikke derom . . . jovist," tilføiede han efter en lille Pause, „der skulde En blot gaae hen og klage . . . han skulde blot forsøge paa det . . . . ja saa var han først om en Hals!"

Jeg tænkte paa Antip og fortalte ham, hvad jeg havde været Vidne til.

— „Naa," sagde Anpadist, „den Stakkel æder han da op med Hud og Haar. Og Sognefogden! han vil da ordentlig mørbanke ham først! aa den arme Djævel! og hvorfor maa han døie alt det? I et Sognemøde kom han til at støde lidt sammen med Burmisteren og vilde ikke tie til Alt, hvad han stod og pratede ... og hvad var saa Følgen? fra den Tid af begyndte han at hakke paa Antip, og nu har han ham der, hvor han vil. Jo han veed nok, hvem han kan byde Sligt, det Asskum. Velhavende Folk, der have

mange Sønner, dem rører han ikke ved; men her har han frit Spil og gjør, hvad han vil, den Satan, Gud forlade mig min Synd!"

Dermed gik vi paa Jagt.

2.

Døden.

Jeg har en ung Landmand og Jæger til Nabo. Paa en smuk Julimorgen red jeg hen til ham og foreslog ham, at vi skulde gaae sammen paa Urhønejagt.

Han var tilfreds dermed, „kun", sagde han, „ville vi først ride til Suscha og derfra til Tschapliginа, min Egeskov, som jeg nu lader omhugge."

Jeg samtykkede. Han lod sin Hest sadle, trak en grøn Kjole med Bronzeknapper paa, kastede sin med Uldbroderi udhyntede Jagttaske, en Feltflaske af Sølv og en flunkende ny fransk Riffel over Skulderen, saae sig selvbehageligt i Speilet og raabte paa sin Hund Esperance, der var en Foræring fra hans Cousine.

Vi brøde op.

Min Nabo tog med sig Fogden Archip, en

tyk og undersætsig Bonde med et firkantet Ansigt, og sin nylig forskrevne tydske Forvalter, et magert, blondt og kortsynet Menneske paa nitten Aar med fremstaaende Skuldre og en lang Hals, Herr Gottlieb von der Kock. Min Nabo var for ikke lang Tid siden kommen i Besiddelse af sin Eiendom, som han havde arvet efter sin Tante.

Vi havde imidlertid naaet hans Enclaver.

— „Vent her paa mig," sagde han til sine Ledsagere.

Tydskeren bukkede, steg af Hesten, tog en Roman af Johanne Schoppenhauer op af Lommen og satte sig under en Busk. Archip blev staaende i Solen og rørte sig i en heel Time ikke af Stedet.

Vi støvede omkring mellem Buskene uden at opspore det Mindste. Endelig sagde min Nabo, Arbalion Michailitsch, til mig, at han vilde ride hen til sin Skov. Jeg havde selv den Dag ingen ret Tillid til vor Jagtlykke og flentrede efter ham. Vi vendte tilbage til vort Udgangspunkt. Tydskeren lagde et Kjende i Bogen, stak den i Lommen og satte sig tilhest; Archip var allerede paa sin Hest, og vi rede videre.

Min Naboes Skov var mig vel bekjendt fra

min Barndom. Med min franske Hovmester Mr. Desiré Fleury, en hjertensgod Mand, der imidlertid nær havde ødelagt min Sundhed for stedse ved hver Aften at lade mig drikke Medicinen Leroi, havde jeg ofte gjort Udflugter til Tschapligina. Den hele Skov bestod af nogle hundrede Ege- og Asketræer. Deres herlige, mægtige Stammer hævede sig majestætisk mellem Hasselbuskene, Ahornenes og Rønnetræernes guldglimrende Grønne. Høge, Falke og Glenter svævede tungt henover de ubevægelige Kroner, og fra deres dunkle Løv lød Solsortens klangfulde Melodier. I det lavere Buskads qvidrede Gjerdesmutten, Sisgenen og andre Smaafugle. Finkerne hoppede behændigt henover Veien; Haren sneg sig forsigtig langsmed Buskadset; det rødbrune Egern sprang lystig fra Træ til Træ, satte sig pludselig til Hvile og lagde sin Hale over Hovedet. Ved Siden af Myretuerne i Græsset og under de lette Skygger af de ziirligtudskaarne Bregner duftede Violer og voxede Padehatte, Champignoner og mørkerøde Jordbær mellem hinanden. Og hvilken en Skygge herskede der ikke i denne Skov! I den største Middagshede

var der saa svalt som ved Nattetid — Alt var Stilhed, Friskhed og Duft.

Jeg havde tilbragt mangen en glad Time i Tschapligina, og derfor, det tilstaaer jeg, red jeg nu ikke uden veemodige Følelser i den mig kun altfor velbekjendte Skov. Den ødelæggende sneeløse Vinter*) i Aaret 1840 havde ikke skaanet mine gamle Venner, Ege- og Asketræerne; udtørrede, afbladede hist og her bedækkede med et svindsottigt Grønt, hævede de sig sørgmodigt over det unge Buskads, der skulde indtage deres Plads uden at kunne erstatte dem.

Nogle, der endnu nedentil vare bevoxede med Blade, syntes ligesom bebreidende og fortvivlende at

---

*) I Aaret 1840 faldt der under den strengeste Kuldefletingen Snee ligetil Udgangen af December, saa at den hele Vintersæd paa Markerne frøs bort, og en Mængde af de skjønneste Egeskove ødelagdes af den ubarmhjertige Kulde. Under Forstvæsenets nuværende Tilstand i Rusland kunne de vanskelig erstattes, thi Jordens Productivitet er aabenbart i Aftagende, og paa de „indhegnede" (d. v. s. af Helgenbilleder omgivne og med Vievand besprængte) Heder fremskyde nu af sig selv Birke- og Espetræer istedenfor de forrige ædlere Træsorter. Anderledes forstaaer man endnu ikke hos os at plante Skov. Forf. Anm.

strække deres døde Grene iværet; andre havde allerede mistet deres Bark; atter andre laae omstyrtede og raadnede paa Jorden ligesom Lig. Hvo havde kunnet forudsee det? i Tschapligina var der ingensteds Skygge at finde. Uvilkaarligt kom jeg til at tænke paa Kolzow*):

„Siig hvad blev der dog
Af Din Tales Flod,
Af Din stolte Magt
Og Dit Fyrstemod?

Siig hvad blev der af,
Stolte Skov, Din Pragt ....

— „Men hvorledes er det gaaet til, Arbalion Michailitsch," spurgte jeg. „Hvorfor har man ikke strax Aaret efter fældet disse Træer? Nu giver man jo ikke Tiendedelen for dem af hvad de vare værd."

Han trak kun paa Skulderen: „Ja det skulde De have spurgt Tanten om. Der manglede saamæn ikke paa Kjøbere, der kom med Pengene i Haanden og vare forlegne nok for at blive af med dem."

— „Min Gud, min Gud!" raabte von der Kock ved hvertandet Skridt. I Særdeleshed vakte

*) En fortræffelig russisk Folkedigter.

de omstyrtede Egetræer hans Medlidenhed, og han havde Ret, thi mangen Møller vilde have betalt dem i dyre Domme. Derimod saae Fogden Archip med den største Ligegyldighed paa hele denne Forstyrrelse; han var ikke den Mand, der lod sig voxe et eneste graat Haar for saadanne Ubetydeligheder.

Pludselig hørte vi en Bragen af et omstyrtet Træ, der efterfulgtes af forvirrede Skrig, og strax efter styrtede en ung Bondeknøs dødbleg ud af Krattet.

— „Hvad er der paafærde? hvor vil Du hen?" spurgte Arbalion Michailitsch ham.

Han blev strax staaende.

— „Ak naadige Herr Arbalion Michailitsch, en stor Ulykke!"

— „Hvad er der skeet?"

— „Et Træ har dræbt Maxin, Eders Naade."

— „Hvorledes er det gaaet til? er det Skovfogden Maxin?"

— „Ja, kjære Herre. Vi huggede netop et Asketræ om, og han stod der og saae til. Han stod og stod, da falder det ham paa eengang ind at gaae hen til Brønden efter Vand, fordi han var tørstig, men i det samme knagede Asketræet og styrtede ned paa ham. Vi skreg til ham: „Løb,

løb, løb!" Han havde skullet kaste sig til Siden, men han tabte reent Hovedet og løb ligeud. — Hvorledes forresten Træet kunde styrte saa pludselig, maa Vorherre vide."

— „Det har altsaa dræbt Maxin?"

— „Nei, naadige Herre, han lever endnu, men hvorledes lever han? Hænder og Fødder ere knuste. Jeg vilde netop løbe hen til Seliwerstitsch, Chirurgen."

Arbalion Michailitsch befalede Fogden at ride over Hals og Hoved tilbage til Landsbyen efter Chirurgen, selv red han i skarpt Trav hen til Stedet. Jeg fulgte ham. Vi fandt den stakkels Maxin, og omtrent en halv Snees Bønder stode omkring ham. Vi steg af Hesten. Han stønnede endnu; nu og da lukkede han Øinene op og kastede vilde Blik omkring sig eller saae sig forundret om og bed sig i de blaae Læber. Hans Hage bævede, Haaret klæbede sig fast til Panden, og Brystet hævede sig uregelmæssigt. Han var paa det Yderste; den lette Skygge af en ung Lind faldt henover hans Ansigt; vi bøiede os henover ham, og han gjenkjendte Arbalion Michailitsch.

— „Kjære Herre," begyndte han neppe hør-

ligt; „vil De lade ... Popen hente ... Vorherre har straffet mig ... Hænder og Fødder Alt er knuust ... i Dag ... Søndag ... jeg ... har ikke givet Bønderne fri." Han taug et Øieblik, og hans Aandedræt syntes at standse — „og mine Penge ... til min Kone ... giv dem til min Kone ... med Afdrag ... Onissim der veed Beskeed ... hvis jeg ... skylder Noget bort."

— „Vi have sendt Bud efter Lægen, Maxin," sagde min Nabo, „maaskee Du nok lever endnu."

Han vilde lukke Øinene, men løftede med Anstrengelse Øienbrynene og Øienhaarene iveiret.

— „Nei, jeg dør. Der ... der kommer han ... der er han ... der ... Tilgiv mig, Børn, hvis jeg har gjort Nogen..."

— „Gud tilgive Dig, Maxin," svarede Bønderne med dump Stemme, alle som een, og toge Huerne af. „Tilgiv Du os."

Pludselig rystede han vildt med Hovedet, hans Bryst begyndte at arbeide ængsteligt, derpaa faldt han igjen sammen.

— „Man kan dog ikke lade ham døe her," raabte Ardalion Michailitsch; „tag Bastmatter, Børn, henne fra Telegaen, og lader os bære ham hen til Sygehuset."

Nogle af Bønderne løb hen til Telegaen.

— „Jeg har igaar kjøbt ...“ hviskede den Døende, „en Hest af Jesim og givet Haandpenge ... saa er altsaa Hesten min ... og min Kones ogsaa ...“

Man lagde ham paa Matten.

Han begyndte at skjælve over hele Legemet, som en døende Fugl, og strakte sig ud.

— „Død,“ mumlede Bønderne.

Vi satte os tause paa vore Heste og rede derfra.

Den arme Maxims Død gjorde mig eftertænksom. Den russiske Bonde dør dog ganske mærkværdigt! hans Tilstand, naar han skal forlade Jorden, er hverken Ligegyldighed eller Sløvhed. Han dør, som om han fuldbyrder en Ceremoni, kold og simpel.

For nogle Aar siden blev hos en af mine Naboer en Bonde halv forbrændt i Korntørringshuset. Han vilde være bleven derinde, hvis ikke en Mand fra Byen var kommen til og havde trukket ham halvdød ud: først havde han dykket sig i et fuldt Vandkar, derpaa havde han grebet en Jernstang, hvormed han stødte Døren ind til det brændende Tørrehuus.

Jeg gik ind til ham i Hytten. Der var mørkt derinde, og det røg; jeg spurgte: Hvor er den Syge?"

— „Der ligger han, kjære Herre, paa Bænken ved Ovnen," svarede mig i en langtrukken Tone en dybt bedrøvet Kone.

Jeg traadte nærmere. Der laa Bonden. Han havde bedækket sig med en Faareskindspels og aandede tungt.

— „Hvorledes gaaer det Dig?"

Den Syge begyndte at vælte sig omkring paa Bænken: han vilde reise sig op, uagtet han var heelt bedækket med Saar og paa Nippet til at døe.

— „Bliv kun ganske rolig liggende; hvorledes staaer det til?"

— „Hvad andet end slet," sagde han.

— „Smerter det Dig?"

Taushed.

— „Trænger Du ikke til Noget?"

Samme Taushed.

— „Skal jeg ikke sende Dig Thee eller saadant noget?"

Jeg gik fra ham og satte mig hen paa Bænken; jeg sad et Qvarteer, en halv Time; i Stuen

var der saa stille som i Graven. I en Krog bagved Bordet under Helgenbillederne havde en lille Pige paa fem Aar sat sig og tyggede paa en Brødskorpe; af og til truede Moderen af hende. Ude i Forstuen hørte man dem gaae, snakke og støie.

— „Axinia," begyndte endelig den Syge, „giv mig noget Kwarz."

Hun gav ham det. Der blev atter stille. Jeg spurgte hviskende: „Har han faaet Sacramentet?"

— „Ja."

— „Nu, saa er Alt i Orden; han venter paa Døden, og dermed er det forbi." — Jeg kunde ikke holde det længere ud og gik bort.

En anden Gang — falder det mig ind — tog jeg ind i Sygehuset i Landsbyen Prasnogorje til en Bekjendt af mig, Landsbydoctoren Kapiton, der er en lidenskabelig Jæger Dette Sygehuus var indrettet i en forhenværende herskabelig Sidebygning. Godsbesidderinden havde selv indrettet det, det vil sige, hun havde ladet nagle et blaat Brædt over Døren med Indskriften: Sygehuus; men Landsbydoctoren havde for sine egne Penge kjøbt sex Sengesteder og var derpaa begyndt at curere Folk derinde.

Foruden ham var der endnu ansat to Andre ved Sygehuset. Den ene var en halvgammel Mand ved Navn Pawel, og den anden et gammelt Fruentimmer med en visfen Haand; hun gjorde Tjeneste som Husholderske. Begge tilberedte Medicamenterne, tørrede Urterne og satte dem paa Brændeviin; ogsaa paalaa det dem at tvinge de Febersyge til at ligge stille. Den halvforrykte Mand havde et barsk Udseende, var meget ordknap, sang ved Nattetid Visen om „den skjønne Venus" og bad enhver Gjennemreisende om Tilladelse til at turde frie til en vis Jomfru Melanja, der for længe siden var død. Konen med den visne Haand prygledе ham engang imellem og tvang ham til at passe Kalkunerne.

Saa sad jeg da engang hos Landsbydoctoren Kapiton. Vi havde nylig begyndt at passiare om vor sidste Jagt, da der pludselig rullede en Bondevogn ind i Gaarden; den blev trukken af en overordentlig tyk, mørkegraa Hest, som kun Møllerne have dem. I Vognen sad der en undersætsig Bonde i en ny Kittel og med et langt Skjæg, der spillede i forskjellige Farver.

— „Ah, Wasili Dmitritsch," skreg Kapiton

ud af Vinduet, „velkommen! — det er Mølleren fra Linkowschina," hviskede han til mig.

Bonden steg langsomt af Vognen, traadte ind i Doctorens Værelse, søgte med Øinene et Christusbillede og slog Kors for sig.

— „Naa, Wasili Dmitritsch, hvad Nyt er der ... men I er nok ikke rask ... I seer ikke ud som ellers."

— „Ja, Kapiton Timoféitsch, det gaaer ikke, som det skulde."

— „Hvad fattes Eder?"

— „Sagen forholder sig saaledes, Kapiton Timoféitsch! For nogen Tid siden kjøbte jeg mig Møllestene inde i Byen og kjørte dem hjem; da jeg nu læssede dem af Vognen, maa jeg have forløftet mig eller saadant noget; nok sagt, det forekom mig, som om noget knagede eller rev sig løs i mine Indvolde ... naa, siden den Tid har jeg ikke havt det godt, og i Dag er det især kun daarligt fat med mig."

— „Hm," sagde Kapiton og tog sig en Priis, „og hvorlænge er det siden, at det hændte Eder?"

— „I Dag er det den tiende Dag."

— „Den tiende!" Doctoren gav sig til at fløite mellem Tænderne og rystede paa Hovedet.

„Lad mig engang føle paa Eder. Hør, Wasili Dmitritsch," sagde han endelig, „det gjør mig hjertelig ondt for Eder, men det er galt fat; Eders Sygdom er ikke til at spøge med, og I maa slaae Eder til Ro her; jeg skal gjøre mig al mulig Umage, men jeg svarer for Intet."

— „Skulde det virkelig være saa slemt?" mumlede den forbausede Møller.

— „Ja, Wasili Dmitritsch, det er meget slemt. Var I kommen et Par Dage tidligere, saa havde det ikke havt noget at betyde, og jeg kunde have pustet det bort; men nu har I en Inflammation, seer I, og inden man veed af det, er der Koldbrand."

— „Er det muligt, Kapiton Timoféitsch?"

— „Som jeg siger Eder."

— „Men hvor kan det være?"

Doctoren trak paa Skuldrene.

— „Og for saadan en Bagatels Skyld skal jeg nu døe?"

— „Det vil jeg ikke sige; men I maa blive her."

Bonden tænkte og tænkte; han saae ned paa Gulvet, derpaa saae han igjen paa os; han krøbe sig bag Øret og greb efter sin Hue.

— „Hvor vil I hen, Wasili Dmitritsch?"

— „Hvorhen? hvor andet end hjem, naar det staaer saa slemt til. Jeg maa jo træffe Anstalter, naar det er saaledes fat."

— „Men I ødelægger Eder selv, Wasili Dmitritsch; hør dog mit Raad; jeg kan ikke engang begribe, hvorledes I er naaet herhen. Saa bliv dog!"

— „Nei, naar man dog skal døe, saa døer man dog hellere hjemme. Hvis jeg døer her, saa maa Vorherre vide, hvorledes det imidlertid gaaer i mit Hjem."

— „Det er jo slet ikke vist endnu, at det faaer saadant et Udfald. Rigtignok er det farligt, meget farligt, det vil jeg ikke nægte, men netop derfor skulde I blive."

Bonden rystede paa Hovedet.

— „Nei, Kapiton Timoféitsch, jeg bliver ikke; men et lille Middel kunde I jo nok skrive mig op."

— „Medicinen alene vil ikke hjælpe."

— „Jeg siger Eder, at jeg bliver ikke."

— „Naa, som I vil; men kom saa ikke med Snak bagefter."

Landsbydoctoren tog et Blad Papir, skrev en

Recept og sagde ham, hvorledes han skulde forholde sig.

Bonden tog Papiret, gav Kapiton en halv Sølvrubel, gik ud af Stuen og satte sig paa sin Vogn.

— „Lev vel, Kapiton Timoséitsch; tag mig det ikke ilde op og slaa ikke Haanden af mine Rollinger, ifald ... I veed jo nok ..."

— „Bliv her, Wasili."

Bonden rystede blot paa Hovedet, slog med Tømmen paa Hestene og kjørte ud af Gaarden. Jeg gik ud paa Veien og saae efter ham. Veien var suavset og fuld af Huller. Mølleren kjørte forsigtig, overilede sig ikke, kjørte udenom de værste Steder og hilste dem, der mødte ham paa Veien. Fjerdedagen derefter døde han.

Russeren døer mærkværdigt. Mange Afdøde træde nu frem for min Erindring. Jeg tænker paa Dig, min gamle Ven, Du halvstuderede Student, Avenir Sorokoumow, Du bedste og ædleste Menneske. Jeg seer igjen for mig Dit gule svindsottige Ansigt, Dine tynde, brune Haar, Dit milde Smil, Dit begeistrede Blik, Dine lange Lemmer, og jeg hører Din svage, venlige Stemme.

Du levede hos den storrussiske Godseier Gur Krupjanikow, underviste hans Børn i at læse og skrive Russisk, i Geographi og Historie, fandt Dig taalmodig i Gur's noget plumpe Spas, i Huusforvalterens Grovheder og de lømmelagtige Drenges Uartigheder, og ikke uden et bittert Smiil, men uden at knurre, rettede Du Dig efter den blaserede naadige Frues taabelige Capricer.

Men hvor lykkelig var Du ikke om Aftenen, naar Du efter Aftensbordet havde gjort Dig fri fra alle Pligter og Forretninger, og Du da satte Dig hen til Vinduet og tankefuld tændte Din Pibe, eller Du begierligt gjennembladede de tilsmudsede Nummere af den tykke Journal, som Landmaaleren, et ligesaa hjemløst Ulykkesbarn som Du, bragte med sig fra Staden.

Hvilket Behag fandt Du da ikke i alle mulige Digte og Noveller, hvor let fik Du ikke Taarer i Øinene, hvor hjerteligt lo Du ikke, af hvilken oprigtig Menneskekjærlighed, af hvilken ædel Sympathi for alt Godt og Skjønt var ikke Din barnligrene Sjæl gjennemtrængt!

Man maa tilstaae, at Du udmærkede Dig ikke ved altfor stor Skarpsindighed. Naturen havde

hverken begavet Dig med Flid eller Hukommelse. Ved Universitetet gik Du for en af de daarligste Studenter; under Forelæsningerne sov Du, og ved Examensbordet iagttog Du en høitidelig Taushed. Men hvis Øine straalede af Glæde ved en Kammerats seirende Fremskridt? hvem havde en blind Tillid til sine Venners høie Begavelse, hvem priste dem fremfor Alle og forsvarede dem haardnakket, hvem kjendte hverken Misundelse eller Egenkjærlighed, hvem bragte sig selv uegennyttig til Offer, hvem underkastede sig villigt dem, der ikke vare værdige til at løse hans Skorem? Det var Dig, og altid Dig, Du gode, fortræffelige Avenir!

Jeg tænker paa, med hvilket blødende Hjerte Du forlod Dine Kammerater, da Du reiste til Din „Condition". Mørke Anelser plagede Dig, og de traf ind: i Landsbyen gik det Dig ikke godt; der var Ingen, Du kunde høre paa med Andagt, Ingen, Du kunde beundre, Ingen, Du kunde elske! Steppe-Godseierne og de mere dannede af samme Race behandlede Dig som — en Lærer; nogle vare grove imod Dig, andre saae Dig over Hovedet.

Heller ikke hvad det Ydre angik, kunde Du

gjøre Dig gjældende; Du var altfor frygtsom, Du rødmede, stammede og svedte. Selv Dit Helbred kunde Landluften ikke give Dig igjen. Du udslukkedes som et Lys, min arme Ven.

Det er sandt: Dit Vindue vendte ud til Haven; Hyldebuskene, Æble- og Lindetræerne rystede deres fine Blomster ind paa Dit Bord, Dit Blækhuus og Dine Bøger. Paa Væggen hang der en Uhrpude af blaat Silketøi, som en godmodig, følelsesfuld, tydsk Gouvernante med blonde Lokker og mørkeblaae Øine havde foræret Dig i Afskedstimen. Nu og da kom en gammel Ven fra Moskwa kjørende hen til Dig og henrykte Dig ved at forelæse Dig Andres eller sine egne Digte; men Eensomheden, men Lærerstandens utaalelige Slaveri og Mangelen paa enhver Udsigt til Frihed, men det uendelig lange Efteraar og den endnu længere Vinter, men den aldrigvigende Sygdom ... stakkels, stakkels Avenir!

Jeg besøgte ham ikke længe før hans Død. Han kunde næsten ikke gaae mere. Godseieren Gur Grupjanikow havde ikke jaget ham ud af Huset, men hørt op med at betale ham hans Løn og taget en anden Lærer til sine Sønner.

Avenir sad i en gammel Bedstefaderstol ved

Vinduet. Veiret var herligt. Den blaae Høsthimmel straalede klart henover de bladløse Lindetræers mørkebrune Gruppe; kun hist og her rørte sig hviskende de sidste, guldfarvede Blade. Den isbelagte Jord tøede op i Solen, der kastede sine skraae, rødlige Straaler henover det blege Grønne. Fra Haven hørte man Arbeidernes Stemmer høit og tydeligt.

Avenir sad i en gammel Slobrok, og hans grønne Halstørklæde kastede en Dødningefarve henover hans aftærede Ansigt. Han blev meget glad over at see mig, strakte Haanden imod mig og begyndte at tale, men blev strax afbrudt af Hosten. Jeg lod ham komme til Ro og satte mig ved Siden af ham.

Paa hans Knæ laa en zirlig Afskrift af Kolzows Digte; han slog smilende med Hænderne paa Heftet. „Det er en Digter!" stammede han, idet han anstrængte sig for ikke at hoste, og begyndte nu, men med neppe hørlig Stemme, at deklamere:

„Har Din Vinge, Falk,
Grumt man bundet nu?
Er hver Vei til Flugt
Reent Dig lukket, Du?"

Jeg bad ham at holde inde, thi Lægen havde

forbudt ham at tale. Jeg vidste, hvormed jeg kunde gjøre ham Glæde. Avenir havde aldrig selv holdt Skridt med Videnskaberne, men han var dog nysgjerrig efter at vide, hvorvidt de store Aander nu havde bragt det. Naar han engang imellem kunde faae fat paa en Kammerat, begyndte han at udspørge ham, lyttede, undrede sig, troede paa hans Ord Alt, hvad han sagde, og fortalte det igjen ordret til Andre. I Særdeleshed interesserede den tydske Philosophi ham; jeg begyndte derfor at fortælle ham en heel Deel om Hegel.

Avenir nikkede med Hovedet, trak Øienbrynene iveiret, smilede og hviskede: „Jeg forstaaer Dig ... jeg forstaaer Dig ... herligt, herligt!" — Jeg tilstaaer, at dette døende, hjemløse, forladte stakkels Menneskes barnlige Videbegjerlighed rørte mig til Taarer. I Forbigaaende maa jeg bemærke, at Avenir, hvad der sjelden er Tilfældet med brystsyge Folk, slet ikke bedrog sig selv hvad hans Sygdom angik, og dog sukkede han ikke, dog klagede han ikke, ja han kom aldrig engang med Henthydninger til sin sørgelige Skjæbne.

Han syntes ret at samle sine Kræfter, og han begyndte nu at tale om Moskwa, om vore gamle

Kammerater, om Puschkin, om Theatret og om den russiske Literatur; han erindrede sig vore festlige Sammenkomster og vore heftige Stridsspørgsmaal, og han udtalte med Beklagelse Navnene paa to eller tre af vore afdøde Venner. „Erindrer Du Dig Dascha?" tilføiede han, „det var et Hjerte som det pure Guld! og hvor hun elskede mig! Hvorledes gaaer det hende nu? hun har vel grædmet sig meget, det stakkels Barn?"

Jeg nænnede ikke at berøve ham hans Illusioner, thi hvad behøvede han ogsaa at vide, at hiin Dascha, som han erindrede sig med saamegen Begeistring, nu var bleven saa tyk som en Oltønde, at hun havde Omgang med Kjøbmænd og sminkede sig baade hvid og rød.

Alt som jeg saae paa hans udtærede Ansigt, tænkte jeg paa, om det ikke skulde være muligt at skaffe ham derfra. Maaskee var der endnu Haab for ham? Men Avenir lod mig ikke engang komme tilende med mit Forslag.

— „Nei, Broder, jeg takker Dig," sagde han. „Det er jo ligegyldigt, hvor man døer, og til Vinter lever jeg dog ikke. Hvorfor skulde jeg

saa gjøre Andre Uleilighed til ingen Nytte? Det er sandt, at Herskabet her ..."

— „Ere De onde imod Dig?" afbrød jeg ham.

— „Nei, ikke just det, de ere kun ubehøvlede; forresten kan jeg ikke beklage mig over dem. Vi have ogsaa gode Naboer her: Godseieren Kassatin har en Datter, en dannet, elskværdig og englegod Pige, der slet ikke er stolt" ... her blev han igjen afbrudt af Hosten.

— „Det kunde Altsammen være ligemeget," vedblev han, efterat han igjen var kommen til Ro, „naar man blot vilde tillade mig at ryge en Pibe. Men jeg dør dog ikke, uden at jeg faaer røget min Pibe!" tilsøiede han, idet han skjelmsk blinkede med Øiet. — „Nei, Gud være lovet! jeg har levet længe nok, og jeg har dog altid kjendt nogle skikkelige Folk ..."

Jeg afbrød ham: „Du skulde dog i det mindste skrive til Dine Paarørende."

— „Hvorom skal jeg skrive til mine Paarørende? hjælpe mig kunne de dog ikke! naar jeg dør, ville de nok faae det at vide. Dog det er ikke værd at tale om; fortæl mig hellere, hvad Du har seet i Udlandet."

Jeg begyndte at fortælle, og han hang ved

mine Læber. Henimod Aften forlod jeg ham, og ti Dage efter modtog jeg fra Herr Krupjanikow følgende Brev:

„Hermed har jeg den Ære at underrette Dem om, min høitærede Herre, at Deres Ven, den i mit Huus boende Student, Herr Avenir Sorokoumow, for tre Dage siden Klokken to er afgaaet ved Døden, og er Samme i Dag bleven begraven paa min Bekostning i min Sognekirke. Han har bedet mig om at tilstille Dem hosføiede Bøger og Hefter. Af rede Penge forefandtes hos ham 22½ Rubel, hvilke tilligemed hans øvrige Sager, som sig bør, ere blevne hans Paarørende tilsendte. Deres Ven døde ved fuldkommen Samling, og man kan sige med den allerstørste Rolighed, idet han ikke engang gav det ringeste Tegn til Beklagelse, da jeg og min hele Familie tog Afsked med ham. Min Hustru, Cleopatra Alexandrowna, lader Dem hilse. Deres Vens Død har ikke kunnet andet end gjøre Indtryk paa hendes Nerver; men hvad mig angaaer, saa er jeg, Gud være lovet, sund og rask og har den Ære at forblive

Deres lydigste Tjener

G. Krupjanikow.

Endnu mange andre Exempler rinde mig i Hu, men at fortælle dem alle vilde være umuligt. Jeg vil kun anføre eet:

En gammel Godsbesidderinde døde i min Nærværelse. Den Geistlige læste for hende de Døendes Trøstebøn; men pludselig bemærkede han, at den Syge var ligeved at udaande, og, uden at læse Formularen tilende, rakte han hurtig Korset hen til hende. Godsbesidderinden kyssede det, foer med Haanden ind under Hovedpuden — og udaandede det sidste Suk. Under Hovedpuden laa en Sølvrubel — hun vilde betalt den Geistlige for hans Uleilighed ved hendes Hedenfart!

Ja, Russeren døer mærkværdigt!

3.

Stævnemødet.

Jeg sad i Høsten, omtrent i Midten af September, i en lille Birkeskov. Fra den tidlige Morgen var der faldet en fiin Regn, som nu og da maatte vige for de varme Solstraaler: det var et meget foranderligt Veir. Himlen var

snart overtrukken med hvidgraae Skyer, snart var den hist og her atter skyfri, og da skinnede imellem de adskilte Skyer dens Azur mildt og muntert som et smukt, forstandigt Øie. Jeg sad og saae mig omkring og lyttede. Bladene hvislede sagte over mit Hoved, og af deres blotte Hvislen kunde man tydelig kjende, hvad det var for et Veir. En mat Vind strøg næsten umærkelig henover Trætoppene. Det Indre af den af Regnen gjennemblødte Skov forandrede uophørlig sit Udseende, alt eftersom Solen skinnede eller hyllede sig i Skyer; snart var det gjennemstraalet af Glands, som om pludselig Alt smilede derinde og levede op igjen: de tynde Birkestammer glimrede, som om de vare betrukne med den hvideste Silke, og de paa Jorden liggende Blade funklede som Ducatguld; snart blev Alt ligesom bedækket med en blaalig Farve: den muntre Glands slukkes pludselig. Birkene staae der hvide og glandsløse, som nyfalden Snee, der endnu ikke er bleven berørt af Vintersolens Straaler, og som fra et hemmeligt Baghold begynder nu en fiin Regn, der rasler paa Bladene, at udgyde sig over Skoven. Birketræernes Løv var endnu næsten grønt, skjøndt det var synlig afbleget; kun hist

og her stod en ung Birk med mørkerøde eller guldgule Blade, der straalede med dobbelt Glands, naar Sollyset udgjød sig derover. Ingen Fugl lod sig høre; alle havde skjult sig og taug; kun nu og da klang ligesom en Staalklokke Tællepikkermeisens løierlige Røst. Førend jeg standsede i denne Birkeskov, havde jeg med min Hund gjennemvandret en høi Granlund. Jeg maa tilstaae, jeg holder ikke meget af disse Graner med deres lillafarvede Stammer og deres graagrønne, metalagtige Løv, som løfter sig saa høit i Veiret som muligt og breder sig i Luften ligesom en zittrende Vifte; jeg holder ikke af denne evige Zittren af deres runde og ureenlige Blade, der hellerikke ere just altfor behændigt fasthæftede til deres lange Stængler. Grantræet er kun smukt paa visse Sommeraftener, naar det hæver sig op mellem lavere Buskads og tjener til Folie for den nedgaaende Sols glødende Straaler, medens det skjælver og skinner fra Roden til Toppen; men i Almindelighed elsker jeg ikke dette Træ, og af den Grund havde jeg heller ikke opholdt mig noget Øieblik i Granskoven, men ilede fremad til Birkene, hvor jeg havde taget Plads under et Træ, hvis Grene begyndte tæt nede ved Jorden og der-

for kunde beskytte mig mod Regnen. Efterat jeg havde glædet mig nogen Tid ved at stirre paa Omegnen, faldt jeg hen i denne fredelige og uforstyrrede Søvn, som alene Jægerne kjende.

Jeg kan ikke sige, hvorlænge jeg havde sovet; men da jeg slog Øinene op, var hele det Indre af Skoven opfyldt med en Solglands, der overalt skinnede igjennem Løvet; Skyerne havde splittet sig ad for Vinden; Veiret var klaret op, og i Luften sporede man hiin eiendommelige tørre Frisk-hed, der fylder Hjertet med en vis dristig Følelse og efter en kummerlig Dag næsten altid bebuder en fredelig og munter Aften.

Jeg var allerede i Begreb med at staae op og forsøge min Lykke paany, da mine Øine pludselig fæstede sig paa en ubevægelig menneskelig Skikkelse. Det var en ung Bondepige, der sad omtrent tyve Skridt fra mig: Hovedet var sunket tankefuld ned, og Hænderne havde hun foldet over Knæet; i en af disse holdt hun en stor Bouquet Markblomster; en reen sneehvid Særk, der var tilknappet om Halsen og om Armene, faldt i bløde Folder ned om hendes Skikkelse, og to Rader tykke, gule Glasperler snoede sig om hendes Hals. Hun var en fuldkommen smuk Pige. Hendes

tykke, askegule Haar trængte sig frem under et snevert høirødt Tørklæde, der var knyttet om hendes sneehvide Pande; paa den øvrige Deel af hendes Ansigt saae man nogle enkelte af disse gule Sommerpletter, som kun findes forenede med den hvideste Hud. Hendes Øine kunde jeg ikke see, thi hun saae sletikke ideiret; men jeg saae tydelig de fiinttegnede Øienbryn og de lange Øienhaar; de sidste vare vaade, og hendes Kinder bare endnu Spor af nylig udgydte Taarer; i Særdeleshed tiltalte mig Udtrykket i hendes Ansigt — det var paa eengang simpelt og ydmygt, barnligt og bekymret. Det var tydeligt, at hun ventede Nogen. Inde i Skoven hørtes en sagte Knirken, og strax hævede hun Hovedet og saae sig omkring: hendes Øine vare ligesaa store, klare og frygtsomme som Hindens. Nogle Øieblikke lyttede hun uden at vende Øinene fra det Sted, hvorfra Lyden var trængt hen til hende; derpaa sukkede hun, vendte Hovedet bort, bukkede sig endnu dybere forover og begyndte langsomt at ordne sine Blomster. Hendes Øienlaag farvedes, et bittert Træk spillede om hendes Læber, og en Taare brød igjen frem under de lange Øienhaar og trillede langsomt ned af Kinden. Saaledes

hengik en rum Tid, i hvilken den arme Pige slet ikke rørte sig. Paany raslede det inde i Skoven, og hun foer sammen. Denne Raslen blev bestandig tydeligere, den nærmede sig meer og meer, og tilsidst kunde man tydelig høre faste og hurtige Fodtrin. Hun rettede sig op og syntes at blive bange; hendes opmærksomme Blik bævede og glødede af Forventning. Endelig kom en Mandsfolkeskikkelse ud af Krattet. Da hun blev den Kommende vaer, blev hun pludselig ildrød i Ansigtet; hun smilte muntert og lykkeligt og vilde staae op, men hun foer igjen sammen, blegnede, saae forlegen ud, og først da den Kommende stod lige ved Siden af hende, saae hun ængstligt og næsten bedende op til ham.

Jeg betragtede ham med Nysgjerrighed fra mit Baghold og maa tilstaae, at han gjorde et ubehageligt Indtryk paa mig. Efter det Ydre at dømme var han en forvændt Kammertjener hos en eller anden rig, ung Herre. Hans Paaklædning var pyntet og lapset: den bestod i en kort broncefarvet Paletot, der var knappet ligeop til Halsen, et rosafarvet Silkehalstørklæde med lilafarvede Ender og en sort Fløiels Hue med Guldtresser, der var trukken ned over Øinene. Hans

høie og stive Flipper skar ham i Ørene, og de stivede Manchetter bedækkede hele hans Haand ligetil de røde og krumme Fingre, hvorpaa der prangede Sølv- og Guldringe med Forglemmigeier af Turkiser; hans rødmussede, friske og uforskammede Ansigt hørte til dem, der, saavidt jeg har bemærket, næsten altid oprøre Mandfolk, men desværre kun altfor ofte tiltale Fruentimmer.

Han gjorde sig øiensynlig Umage for at give sine grove Træk et foragteligt Udtryk, som om han kjedede sig forskrækkeligt; han trak sine smaa, melkegraae Øine sammen, slog Rynker paa Panden, lod Mundvigen hænge, tvang sig til at gabe og dreiede med en vis friskhyrsagtig Raskhed, der imidlertid ikke ret vilde lykkes ham, paa sine rødlige Haar og paa sit hvidgule Skjæg. Da han stod foran den unge Pige, stak han begge Hænderne i sin Paletot, trak lidt paa Skuldrene, værdigede det stakkels Barn neppe et flygtigt og ligegyldigt Blik og satte sig ned paa Jorden.

— „Har Du," spurgte han, idet han gabede, „har Du allerede været her længe?"

Pigebarnet kunde ikke strax svare; endelig sagde hun med en neppe hørlig Stemme:

— „Ja, jeg har allerede været her længe, Victor Alexandritsch."

— „Ah!" Han tog sin Hue af og begyndte at puire sig i de røde, tætsammenklistrede Haar og satte den derpaa igjen paa sit kostbare Hoved. „Og jeg, jeg havde saamæn nær glemt det aldeles. Desuden begyndte det ogsaa at regne, seer Du." Han gabede atter. „Jeg maa ogsaa have Die med Alting og har meget at tage vare, thi vi reise imorgen."

— „Imorgen?" hviskede Pigen og fæstede sine Øine forskrækket paa ham.

— „Ja, imorgen. Naa, naa, naa! hvad gjør saa det," udbrød han ærgerligt, da han saae, at hun skjælvede over hele Kroppen og bøiede Hovedet; „hvad skal nu det til, Akulina? hvorfor græder Du? det veed Du jo, at jeg ikke kan udstaae." Her trak han paa sin Stumpnæse. „Hvis Du græder, saa gaaer jeg strax igjen. — Hvad er det for Dumheder!"

— „Det vil jeg heller ikke," sagde Akulina hurtigt og gjorde sig Umage for at standse sine Taarer. „Altsaa imorgen reiser De?" tilføiede hun efter en kort Taushed. „Naar vil da Gud igjen føre Dem til mig, Victor Alexandritsch?"

— „Det føier sig nok. Skeer det ikke til næste Aar, saa skeer det nok senere. Min Herre vil, lader det til, tage Tjeneste i Petersborg. Det er maaskee ogsaa muligt," tilsøiede han i en skjødesløs Tone, „at vi gjøre en Udenlandsreise."

— „De vil snart glemme mig, Victor Alexandritsch," sagde Akulina sørgmodigt.

— „Nei, hvorfor det? jeg vil ikke glemme Dig; men Du maae bære Dig forstandig ad, ikke gjøre Optøier og lystre Din Fader i Alting. Nei, jeg glemmer Dig saamæn ikke." Med disse Ord strakte han sig rolig i Græsset og gabede paany.

— „Nei, glem mig ikke, Victor Alexandritsch," vedblev hun bønligt; „husk paa, hvor høit jeg altid har elsket Dem, og at jeg har offret ... De siger, Victor Alexandritsch, at jeg skal lystre min Fader; men hvor er det mig muligt at adlyde ham?"

— „Hvorfor ikke det?" spurgte Herr Victor Alexandritsch, idet han strakte sig paa Ryggen og lagde begge Hænderne under Hovedet.

— „De veed jo bedst selv, Victor Alexandritsch ..."

Hun taug. Victor legede med sin Uhrkjæde.

— „Hør, Akulina," udbrød han efter en Pause, „Du er jo slet ikke dum, og derfor maa Du ikke komme med saadanne Tosserier. Jeg vil jo kun Dit Bedste, forstaaer Du mig? Du er ikke dum, det veed jeg nok; Du er heller ikke ganske en Bondepige, ligesaa lidt som Din Moder, men der fattes Dig paa Dannelse, og følgelig maa Du lyttre, naar man befaler Dig Noget."

— „Det er jo forfærdeligt, Victor Alexandritsch."

— „Ih, hvad er det for Snak, min Kjære? hvad forfærdeligt er der vel deri! — Hvad har Du der," føiede han til, idet han vendte sig om til hende. „Er det Blomster?"

— „Ja det er Blomster og Urter," svarede Akulina tungsindigt. „Disse Rønnebær her," vedblev hun noget livligere, „de ere gode for Kalvene; og her er Gaffelurt imod Krop. Men vil De see, hvad det er for en mærkværdig Blomst! en saa forunderlig Blomst har jeg aldrig seet i mit Liv. Her er ogsaa Forglemmigeier og Violer. Men disse her har jeg plukket til Dem," tilføiede hun, idet hun midt imellem Rønnebærrene fremtog en lille Bouquet mørkeblaae Korn-

blomster, der vare sammenbundne med et tyndt Græsstraa. „Vil De have dem?"

Victor rakte dovent sin Haand ud efter Blomsterne, tog dem, lugtede ligegyldigt til dem og begyndte at dreie dem rundt imellem sine Fingre. Akulina saae paa ham. I hendes sørgmodige Blik var der saamegen øm Hengivenhed, saamegen Ydmygghed og saamegen Kjærlighed. Hun var noget bange for ham og vovede ikke at græde, og dog var det en Afsked imellem dem, dog var det sidste Gang, hun skulde see ham; men han laa og væltede sig som en Sultan foran hende og fandt sig med ædelmodig Nedladenhed og Taalmodighed i sin Skjæbne. Jeg maa tilstaae, at jeg med Harme saae paa hans rødmussede Ansigt, hvor den afskyeligste Selvkjærlighed paa en oprørende Maade stak igjennem denne Ligegyldighedens Maske. — Akulina var i dette Øieblik saa yndig; hendes tillidsfulde Sjæl udfoldede sig saa liden skabeligt for ham, fløi ham saa venligt imøde, smigrede sig saa kjærligt ind hos ham, og han — han kastede Kornblomsterne paa Jorden, fremtog af Sidelommen i sin Paletot et lille rundt Glas i Bronceindfatning og forsøgte paa at tvinge det ind i Øiet; men hvormegen Umage han end gjorde

sig, hvormeget han end trak Øienbrynene ned og skjød Kinden ineiret, Glasset vilde dog paa ingen Maade blive siddende.

— „Hvad er det?“ spurgte den forbausede Akulina ham.

— „En Lorgnet,“ svarede han med Vigtighed.

— „Hvortil bruges den?“

— „Til at see med.“

— „Aa laan mig den.“

Victor rynkede Panden, men rakte hende dog Glasset.

— „Slaa mig den ikke itu,“ sagde han.

— „Nei, det behøver Du ikke at frygte for.“ Hun satte den ængsteligt for Øiet. „Jeg seer slet Ingenting,“ føiede hun til i sin Uskyldighed.

— „Ja, men Du maa jo kniibe Øiet sammen,“ svarede han i en vranten og hovmestererende Tone. Hun kneb det Øie til, som hun holdt Glasset for.

— „Nei, ikke det, Din Tosse! det andet!“ raabte Victor og rev Lorgnetten fra hende. — Akulina blev rød, men tvang sig til at lee og vendte sig bort.

— „De er i Dag i daarligt Humeur,“ hviskede hun.

— „Aa Snak!"

Den stakkels Pige tang og tilføiede derpaa med et dybt Suk:

— „Af Victor Alexandritsch, hvor tungt vil det ikke falde os at skulle savne Dem."

Victor tørrede Lorgnetten af med sit Kjolestjød og puttede den igjen i Lommen.

— „Ja vist," tog han tilorde efter en Pause; „i Begyndelsen vil det falde Dig lidt haardt, det er naturligt." Han klappede hende nedladende paa Skulderen; hun greb hans Haand og kysfede den frygtsom. „Naa, javist, Du er jo en god Pige," vedblev han med et selvbehageligt Smil, „men hvad er derved at gjøre? jeg kan dog ikke blive her med min Herre; Vinteren staaer for Døren, og Vinteren i en Landsby, det veed Du selv, er ikke til at udholde. Ganske anderledens er det i Petersborg! der skeer der Mirakler fra Morgen til Aften, som Du lille Nar ikke kan gjøre Dig Begreb om. Der er et Liv paa Gaderne og fiint Selskab og dannede Mennesker, som man med Fornøielse kan omgaaes. Forresten," føiede han til og strakte sig igjen paa Ryggen i Græsset, „hvad kan det nytte, at jeg

taler til Dig derom? det er jo Noget, Du ikke forstaaer."

— „Hvorfor ikke det, Victor Alexandritsch? Jeg har forstaaet det; jeg har forstaaet det Altsammen."

— „Nei see til os!" udbrød han haanligt.

Akulina saae igjen ned for sig: „De har aldrig før talt saaledes til mig, Victor Alexandritsch," sagde hun uden at slaae Øinene op.

— „Før! før!" gjentog han i en forbittret Tone.

Begge taug.

— „Nu maa jeg gaae," bemærkede Victor, og støttede sig allerede paa Albuerne.

— „Vent blot en Smule endnu," sagde Akulina bønlig.

— „Hvad skal jeg vente efter? jeg har jo allerede taget Afsked med Dig."

— „O vent," gjentog Akulina.

Victor lagde sig igjen ned og begyndte at fløite. Akulina vendte ikke Øinene fra ham. Jeg kunde see, at hun var i et feberagtigt Oprør: hendes Læber bævede, og hendes blege Kinder farvedes med en fiin Rødme.

— „Victor Alexandritsch," begyndte hun med

en afbrudt Stemme; „det er syndigt. Det er Synd af Dem, Victor Alexandritsch."

— „Hvad er det, der er Synd?" svarede han gnavent, løftede sig en Smule ivejret og vendte Hovedet om til hende.

— „Det er Synd af Dem, Victor Alexandritsch. Havde De blot sagt mig et eneste godt Ord til Afsked; men ikke et Ord har De tilovers for mig, det ulykkelige, moderløse Barn..."

— „Hvad vil Du have, at jeg skal sige?"

— „Det veed jeg ikke; De maa vide det bedre, Victor Alexandritsch. Nu rejser De bort uden at sige mig et Ord — hvormed har jeg fortjent det?"

— „Nej, Du er altfor løierlig; hvad vil Du, at jeg skal gjøre?"

— „Ikke et eneste Ord! ..."

— „Det er bestandig den samme Vise," brummede han opbragt og stod op.

— „Vær ikke vred, Victor Alexandritsch!" udbrød hun hurtigt og gjorde sig Umage for at holde sine Taarer tilbage.

— „Jeg er slet ikke vred, men Du er jo dum. Hvad forlanger Du af mig? ægte Dig kan jeg dog ikke, det veed Du meget godt. Hvad er det

altsaa, Du vil? Hvad er det?" Han stak Hovedet frem, som om han ventede paa et Svar og spilede Fingrene ud.

— „Jeg? Intet . . . jeg forlanger Intet," svarede hun stammende og vovede neppe at udbrede Armene imod ham. „Giv mig blot et venligt Ord til Farvel."

Ved disse Ord styrtede Taarerne hende ud af Øinene.

— „Naa, det manglede blot! nu begynder hun at flæbe," sagde Victor koldt og trak sin Hue ned over Øinene.

— „Jeg forlanger jo Intet," vedblev hun hulkende og skjulte sit Ansigt i sine Hænder; „men hvorledes skal jeg komme ud af det med min Familie? hvad skal der blive af mig? o Gud! hvad skal der blive af mig Ulykkalige! de vil gifte mig med en Anden, som jeg ikke kan udstaae . . . o mit stakkels Hoved!"

— „Ja flæb kun, flæb kun!" brummede Victor, der imidlertid syntes at føle sig lidt geneert ved Situationen.

— „Havde han blot sagt mig et Ord, blot et eneste Ord!" . . .

En voldsom Hulken, der syntes at sønderrive

hendes Bryst, qvalte hendes Stemme. Hun kastede sig ned i Græsset paa sit Ansigt og begyndte at græde bitterligt; hele hendes Legeme skjælvede krampagtigt; den længe tilbageholdte Smerte kom paa eengang til Udbrud. Victor stod et Øieblik stille foran hende, trak saa paa Skuldrene, vendte sig om og gik hurtig bort.

Der forløb nogle Øieblikke .... hun løftede Hovedet iveiret, sprang op, saae sig omkring og slog Hænderne sammen; hun vilde ile efter ham, men Fødderne nægtede hende deres Tjeneste; hun styrtede paa Knæ. Jeg kunde ikke længere holde det ud og vilde ile hen til hende; men aldrig saasnart blev hun mig vaer, før hun — Gud veed, hvor hun fik Kræfter fra — sprang op med et let Skrig og forsvandt mellem Træerne; hendes Blomster bleve liggende i Græsset.

Jeg blev staaende et Øieblik, tog Kornblomst-Bouquetten op og begav mig fra Skoven ud paa Marken. Solen stod lavt paa den bleggule Himmel; dens Straaler syntes bestandig at blive blegere og koldere; der var i det høieste en halv Time endnu til Aftenens Frembrud, og dog havde Aftenrøden allerede leiret sig paa Horizonten. — Et Vindstød foer kraftigt henover den gule, for-

tørrede Stubmark, og de smaa, sammensktumpne Blade hvirvlede sig iveiret og fløi langsmed Skovbrynet henover Veien; den Side af Skoven, der vendte ud imod Marken, zittrede og straalede i et klart Aftensktjær, og paa Græsstraaene og de rødlige Urter skinnede i tusindviis Spindelvævene i Aftensolen. Jeg stod stille og følte mig ganske tung om Hjertet. Høit over mig fløi den forsigtige Ravn med sine skarpe og tunge Vingeslag; den vendte sit Hoved, kastede et Sideblik til mig, som om den anede noget Ondt, og fløi derpaa med sit hæse Skrig ind i Skoven; en Sværm Duer fløi iveiret fra en Lade, hvirvlede sig rundt i en snever Kreds og spredte sig derpaa ud over Marken; henover den nøgne Høi kjørte en tom Telega raslende og rumlende.

Jeg vendte hjem; men Billedet af den stakkels Akulina kunde jeg ikke faae ud af mine Tanker, og hendes længst visnede Kornblomster ligge endnu den Dag i Dag paa min Pult.

4.

Min Nabo Radilow.

I Høsten opholde Skovsnepperne sig tidt i gamle Lindehaver. Af saadanne Haver findes der temmelig mange hos os i det Orelske Gouvernement. Vore Oldefædre toge i Regelen, naar de valgte sig en Byggeplads, to til tre Tønder god Jord ud til en Frugthave med Lindealleer. Halvtredsindstyve eller høist halvfjerdsindstyve Aar derefter forsvandt disse Gaarde, disse „Adelsreder", som man kaldte dem, lidt efter lidt fra Jordens Overflade. Husene forfaldt eller udstykkedes til nyt Bygningsmateriale, Steenlængerne forvandlede sig til Ruiner, Æbletræerne uddøde og brugtes til Brændsel, og Hegnene bortryddedes.

Kun Lindetræerne voxede ligesom tidligere i uforstyrret Herlighed, og, omgivne af pløiede Marker, fortælle de endnu vor letsindige Generation om deres „i Herren hvilende Fædre og Paaarørende". En saadan gammel Lind er et smukt Træ, og selv den russiske Bondes ubarmhjertige Øxe skaaner den altid; dens Blade ere smaa og fine,

den strækker sine vægtige Grene ud til alle Sider, og under dens Krone hersker der en evig Skygge.

En Dag, da jeg tilligemed Jermolai streifede omkring paa Markerne efter Agerhøns, bemærkede jeg i nogen Afstand en forladt Have og begav mig derhen. Næppe var jeg indenfor dens Hegn, førend en Skovsneppe raslende fløi op fra Buskadset; jeg skjød, og i samme Øieblik løb der et Skrig et Par Skridt fra mig; imellem Træerne skimtede jeg en ung Pige, der saae forskrækket ud og strax efter forsvandt. Jermolai kom løbende hen til mig.

— „Hvor kan De falde paa at skyde her? her boer jo en Godseier."

Jeg havde næppe faaet Tid til at svare, og min Hund havde næppe med fornem Vigtighed bragt mig den dræbte Fugl, før jeg allerede hørte hurtige Skridt, og en høi, rank Mand med et tykt Mundskjæg traadte ud af Krattet og blev staaende foran mig med en utilfreds Mine.

Jeg undskyldte mig, saa godt jeg kunde, sagde ham mit Navn og tilbød ham den Fugl, jeg havde skudt paa hans Vildbane.

— „Godt," sagde han smilende, „jeg tager

imod den, men kun paa den Betingelse, at De bliver her og spiser den hos os."

Oprigtig talt var jeg ikke videre glad over denne Indbydelse, men det var mig en Umulighed at afslaae den.

— „Ja, jeg er Godseier her og Deres Nabo; mit Navn, som De maaskee har hørt, er Radilow," vedblev min nye Bekjendt. „Det er idag Søndag, derfor haaber jeg, at De vil kunne finde et taaleligt Middagsmaaltid hos mig; ellers vilde jeg ikke have vovet at indbyde Dem."

Jeg svarede, hvad man i saadanne Tilfælde pleier at svare, og fulgte ham.

En Sti førte os snart ud af Lindeskoven og ind i en Kjøkkenhave. Imellem de gamle Æbletræer og Stikkelsbærbuskene kikkede runde, bleggrønne Kaalhoveder frem; om de høie Stænger snoede sig Humlen; i Bedene stode tætved hinanden Riisgviste omviklede med fortørrede Ærteplanter; store, flade Græskar laae ligesom henvæltede paa Jorden; de gule Agurker traadte skinnende frem mellem deres bestøvede kantede Blade; paa to eller tre Steder voxede sammendynget tartariske Dværgkirsebærtræer, Hyldetræer og Hyben — de sørgelige Rester af forhenværende Bosquetter.

Ved Siden af en lille Fiskedam, der var fyldt med et rødligt og slimet Vand, saae man en med Vandpytter omgiven Brønd; Ænder pladskede geskjæftig i Pytterne; henne paa Grønningen gnavede en Hund, der zittrede over hele Kroppen, paa en Knokkel, og ikke langt derfra græssede en broget Ko og kastede engang imellem Halen henover sin tørre Ryg.

Stien bøiede nu tilside, og bagved tætte Pile- og Birketræer tittede et gammelt, graat lille Huus frem med et Brædetag og en skjæv Indgangstrappe. Radilow blev staaende.

— „Jeg har forresten," sagde han og saae mig trohjertig og aaben ind i Ansigtet, „overveiet hos mig selv, at De maaskee slet ikke har Lyst til at tage ind hos mig; i dette Tilfælde..."

Jeg lod ham ikke tale ud og forsikkrede ham, at det tvertimod vilde være mig meget behageligt at spise hos ham.

— „Naa, som De vil."

Vi traadte ind i Huset. En ung Knøs i en Kaftan af tykt, blaat Tøi kom henimod os. — Radilow befalede ham strax at skjænke Jermolai en Snaps, og min Jæger bukkede meget ærbødigt.

Fra Forværelset, der var udpyntet med alle Slags brogede Billeder og Fuglebure, kom vi ind i en lille Stue, Radilows Kabinet. Jeg stilte mig af med mit Jagttøi og stillede min Flint hen i en Krog; Knøfen i den lange Kjole børstede mig meget omhyggeligt.

— „Lader os saa gaae ind i Dagligstuen," sagde Radilow venlig, „saa skal jeg gjøre Dem bekjendt med min Moder."

Jeg fulgte ham. Paa den midterste Sopha i Dagligstuen sad en lille, gammel Kone med et godmodigt Ansigt og et frygtsomt og sørgmodigt Blik; hun havde er mørkebrun Kjole paa og et hvidt Hovedtøi. Han forestillede mig for hende som deres Nabo.

Den gamle Kone reiste sig op og hilste paa mig uden at slippe den tykke, uldne Strikkepose af sine magre Hænder.

— „Har De været længe i vor Egn?" spurgte hun med en sagte og svag Stemme.

— „Nei, meget kort."

— „Er det Deres Hensigt at blive her længe?"

— „Jeg tænker indtil Vinteren."

Den Gamle taug.

— „Og han der," sagde Radilow, idet han pegede paa en lang og tør Skikkelse, som jeg ikke havde bemærket ved min Indtrædelse, „er Feodor Michèitsch. Naa, Fedja, kan Du give vor Gjæst en Prøve paa Din Kunst? hvorfor er Du krøbet hen i Krogen?"

Feodor Michèitsch reiste sig strax, hentede henne fra Vinduet en elendig Violin, greb Buen, ikke som man pleier ved Enden, men paa Midten, stemmede Violinen imod Brystet, lukkede Øinene og begyndte paa at gnide en Hopsavals, som han ledsagede med en hylende Sang og snart efter med en ligesaa ynkelig Dands. Han synes at være en halvfjerdsindstyve Aar gammel; en lang Nankins Kjole hang omkring hans knokkede Lemmer; hans Mund var tandløs og hans Stemme zittrende og svag. Radilow kunde formodentlig see paa mit Ansigt, at Fedjas Kunst ikke morede mig synderlig.

— „Naa, det er godt, Gamle," afbrød han ham. „Hold Du kun op og hent Dig Din Gratification."

Feodor lagde strax Violinen fra sig, bukkede saa først for mig som Gjesten, derpaa for den

gamle Kone og Radilow og gik saa ud af Stuen.

— „Han har ogsaa været Godseier," vedblev min Ven, „og det en rig Godseier, men han har ruineret sig, og nu lever han hos mig. I sin Tid var han den første Hane i Kurven i hele Gouvernementet. To Koner bortførte han fra deres Mænd; han holdt sig et heelt Sangerchor, og selv sang og dandsede han som en Mester. Men behager De ikke en Snaps? Maden staaer allerede paa Bordet."

En ung Pige, den Samme, som jeg havde stimtet et Øieblik nede i Haven, traadte ind i Stuen.

— „Ah! der have vi Olga!" bemærkede Radilow; „nu kan De gjøre Bekjendtskab med hende, og saa gaae vi tilbords."

Vi traadte ind i Spisestuen og satte os. Medens vi toge Plads, sang Feodor, hvis Øine og Næse havde faaet en forhøiet Glands efter Gratificationen, den gamle bekjendte Sang: „Seirens Torden skal forkynde." Man satte en særskilt Anretning for ham paa et lille Bord uden Serviette. Den gamle stakkels Fyr udmærkede sig ikke ved Reenlighed, og derfor var man altid nødt

til at holde ham i nogen Afstand fra det øvrige Selskab. Han slog Kors for sig, satte sig ned og begyndte at hugge i sig som en Haifisk.

Middagsmaaden var virkelig ikke ilde og da det var Søndag, manglede der hverken paa Gelee eller Bagværk. Ved Bordet var Radilow, der havde tjent ti Aar i et Infanteriregiment og gjort et Felttog med i Tyrkiet, uudtømmelig i at fortælle. Jeg hørte opmærksomt paa ham og holdt hemmelig Øie med Olga. Hun var ikke nogen egentlig Skjønhed, men hendes Ansigts bestemte og rolige Udtryk, hendes brede, hvide Pande, hendes yppige Haar og især hendes brune, kloge, klare og livlige Øine maatte overraske Enhver. Hun syntes at sluge ethvert af Radilows Ord, og hendes Ansigt forraadte, jeg vil ikke sige Deeltagelse, men en vis lidenskabelig Opmærksomhed. Efter Aarene kunde Radilow være hendes Fader; han sagde ogsaa Du til hende — men jeg saae strax, at hun ikke var hans Datter.

I Samtalens Løb kom han ogsaa til at omtale sin afdøde Kone — „hendes Søster der," — tilføiede han og pegede paa Olga. Hun blev rød og saae ned foran sig.

Radilow taug et Øieblik og begyndte derpaa at tale om andre Ting. Den gamle Moder talte ikke et Ord under hele Maaltidet; hun spiste saagodtsom Intet og syntes heller ikke at tænke paa, at jeg var hendes Gjest. Hendes Træk forraadte denne ængstelige og haabløse Forventning, denne Alderens Tungsindighed, der gjør et saa pinligt Indtryk paa Beskueren. Ved Slutningen af Maaltidet vilde Feodor begynde at give os et Musikstykke til Bedste, som et Udtryk af sin Taknemmelighed; men Radilow saae paa mig og bad ham om at tie. Folk, der bestandig ere beskjæftigede med een Tanke eller een Lidenskab, have et vist fælleds Kjendetegn, noget vist Beslægtet i deres Opførsel, hvor forskjellige de end ere forresten i Evner, Stilling og Opdragelse. Jo mere jeg betragtede Radilow, destomere syntes han mig at høre ind under denne Kategori. Han talte om Landvæsenet, om Høslæt, om Krigen, om Provindshistorier og om de forestaaende Adelsvalg, han talte utvungent og interessant; men pludselig sukkede han, sank tilbage i Lænestolen som en Mand, der er udmattet af et anstrengende Arbeide, og foer med Haanden hen over Ansigtet. Hele hans gode og

varme Sjæl syntes optagen af en eneste Følelse.

Jeg undrede mig allerede over, at jeg ikke havde kunnet opdage nogen Lidenskab hos ham: hverken for Mad eller for Viin, eller for Jagt, eller for kurskiske Nattergale, eller for russisk Literatur, eller for Pasgængere, eller for Snorefrakker, eller for Kaart og Billardspil, eller for Baller, eller for Udflugter til Hovedstæderne, eller for Papir- eller Runkelroe-Sukkerfabriker, eller for pyntelige Havehuse, eller for Thee, eller for Sidehefte, der krumme sig i en Cirkel, ja ikke engang for tykke Kudske, der ere nødte til at anbringe deres Bælter oppe under Armene, for hine storartede Kudske, der, Gud veed hvorfor, ved enhver Bevægelse af Halsen ere nødte til at vende Øine — „hvad er dog det for en Godseier!" tænkte jeg.

Imidlertid agerede han aldeles ikke den Mørke eller med sin Skjæbne Utilfredse; tvertimod aandede hele hans Væsen den største Velvillie, Mildhed og en Aabenhed, der grændsede til Fortrolighed; men med det samme følte man ogsaa, at han ikke kunde komme Nogen imøde med sandt Venskab, deels fordi det var tydeligt, at han overhovedet ikke trængte til Nogen, deels ogsaa fordi

hele hans Liv syntes at concentrere sig i hans hans eget Indre. Naar jeg saae nøie paa Radilow, kunde jeg umulig forestille mig, at han var lykkelig. Uden at man kunde kalde ham en virkelig smuk Mand, var der i hans Smiil, i hans hele Væsen noget ubeskriveligt Tiltrækkende. Han var, hvad jeg vilde kalde et herligt Menneske.

Vi havde nylig begyndt at tale om den nye Kredsadelsmarschal, da vi hørte Olga sige i Døren: „Theen er paa Bordet." Vi gik ind i Dagligstuen. Feodor Michéitsch sad ligesom tidligere i sin Krog mellem Vinduet og Døren og havde beskedent trukket Fødderne til sig. Radilows Moder strikkede paa en Strømpe. En vis høstlig Friskhed og en stærk Æblelugt trængte gjennem de aabne Vinduer ind til os fra Haven. Olga skjænkede Thee, og jeg betragtede hende nu med større Opmærksomhed end ved Bordet. Hun talte meget lidt, som alle Provindsdamer overhovedet; men jeg bemærkede ikke heller hos hende, at hun havde Lyst til at sige noget Smukt og dog tillige havde Følelse af sin egen Uformuenhed. Hun sukkede ikke, som om hun var betagen af uforklarlige Følelser, hun rullede ikke Øinene, og hun smilte ikke drømmende og ubestemt. Hun saae rolig og

tankefuld hen for sig, ligesom En, der har fattet sig efter en stor Lykke eller efter en stor Skræk. Hendes Gang og hendes Bevægelser vare sikkre og frie. Hun behagede mig meget.

Jeg kom igjen til at tale med Radilow. Jeg kan ikke nu mere besinde mig paa, hvorledes vi kom til at gjøre den almindelige Bemærkning, at de ubetydeligste Ting ofte gjøre større Indtryk paa Menneskene end de allervigtigste.

— „Ja," sagde Radilow, „det har jeg selv erfaret. De veed, at jeg har været gift, ikke længe ... tre Aar omtrent. Min Kone døde i Barselseng, og jeg troede, at jeg ikke kunde overleve hende; jeg var forfærdelig rystet, næsten tilintetgjort, men græde kunde jeg ikke og jeg gik om ligesom et forvildet Menneske. Man havde klædt hende, saaledes som Skik og Brug er, og lagt hende paa et Bord ... her i dette Værelse. Præsten kom, Kirkesangerne kom, de sang, bad, antændte Røgelsekar... Taarer kunde jeg ikke fælde. Mit Hjerte var som forstenet, og mit Hoved med; hele mit Legeme var saa tungt som Bly. Saaledes forløb den første Dag, og, skulde De troe det? om Natten faldt jeg endogsaa i Søvn. Den næste Morgen gik jeg ind til min Kone.

Det var om Sommeren, og Solen kastede sin Glands henover hende ligefra Hovedet til Fødderne. Paa eengang seer jeg (her bævede Radilow uvilkaarlig), at det ene Øie ikke var ganske lukket, og henover dette Øie løb der en Flue. Jeg sthrtede om som et Neg, og da jeg kom til mig selv igjen, græd jeg uophørligt."

Radilow taug. Jeg saae paa ham og derpaa paa Olga. Jeg vil aldrig, saalænge jeg lever, kunne glemme Udtrykket i hendes Ansigt. Den gamle Kone lagde sin Strømpe i Skjødet, tog et Lommetørklæde op af sin Strikkepose og aftørrede hemmelig en Taare. Feoder Michéisch reiste sig pludselig, greb eft er sin Violin og gned paa den saa det skurrede mig i Ørene. Han vilde sandsynligviis opmuntre os, men vi fgr Alle sammen ved den første Lyd, og Radilow bad ham om at forholde sig rolig.

— „Forøvrigt," vedblev han, „hvad der er borte er borte. Det Forgangne kommer ikke tilbage, og Alt, hvad der skeer i denne Verden, er jo til vort Bedste, har, hvis jeg ikke tager feil, jo Voltaire sagt," tilføiede han hurtigt.

— „Ja ganske vist," svarede jeg, „og der er ingen Ulykke, som man ikke kan faae Bugt med.

Der gives ingen Tilstand saa elendig, at man ikke igjen kan komme ud af den."

— „Troer De?" bemærkede Radilow. „Ja maaskee kan De have Ret. Jeg erindrer, at jeg i Tyrkiet laa halvdød i et Hospital af Forraadnelsesfeber. Jeg manglede al mulig Bequemmelighed, som det pleier at gaae i Krigen; men ogsaa for det, som vi havde, kunde vi takke Gud. Pludselig bringer man endnu nogle andre Syge til os; men hvor skulde man lægge dem hen? Lægen spekulerede nok, men der var ingen Plads at finde. I det samme traadte han hen til min Seng og spurgte Chirurgen: „Lever han?" Denne svarede: „I Morges levede han endnu." Lægen bukkede sig ned og hørte, at jeg trak Veiret. — Den gode Mand blev utaalmodig og sagde: „Det er da en forbandet Natur! han maa dog døe, han døer ganske vist, men det piber endnu i ham, og dersom det trækker længe ud, tager han kun Plads op og er til Byrde for de Andre." — Naa, det seer galt ud for Dig, Michailo Michailitsch, tænkte jeg... og jeg kom mig dog, og lever som De seer den Dag i Dag. Følgelig har De Ret."

— „I ethvert Tilfælde har jeg Ret," svarede jeg, „thi hvis De virkelig var død, saa var De

ogsaa kommen ud af Deres elendige Stilling."

— „Det forstaaer sig, det forstaaer sig," tilføiede han; „det kommer kun an paa at tage en rask Beslutning. Hvad Glæde er der ogsaa ved at være i en saadan miserabel Stilling? hvad er der at tøve efter og betænke sig paa? . . ."

Olga stod hurtig op og gik ud i Haven.

— „Naa, Fedja," raabte Radilow, „guid nu løs og giv os en Dands."

Foran Husets Dør hørtes en Rumlen af en Jagtdroschke, og et Øieblik efter traadte en Fremmed ind i Stuen og afbrød denne Scene. Den næste Morgen brød jeg op ved Daggry for at fortsætte Jagten med Jermolai. En Ugestid derefter tog jeg igjen ind til Radilow, men jeg traf hverken ham eller Olga, og et Par Uger efter erfarede jeg, at han var pludselig forsvunden; han havde forladt sin Moder og var flygtet med sin Svigerinde*). — Hele Gouvernementet var i Oprør over denne Tildragelse, og nu først begreb jeg Udtrykket i Olgas Ansigt under Radilows Fortælling: det aandede ikke alene Deeltagelse, men flammede af Skinsyge.

*) I den russiske Kirke er Ægteskab mellem Svoger og Svigerinde paa det strengeste forbudet.

Før jeg tog bort fra Egnen, besøgte jeg Radilows gamle Moder. Jeg traf hende i Dagligstuen, hvor hun spillede Sortepeer med Feodor Michéitsch.

— „Har De hørt noget fra Deres Søn?" spurgte jeg endelig.

Den gamle Kone begyndte at græde, og jeg spurgte ikke videre.

5.

Contoiret.

Det var i Høsten. Allerede længe streifede jeg med min Flint omkring paa Markerne og vilde sandsynligviis ikke før Aften naaet hen til Værtshuset paa den store kurskisske Landevei, hvor min Trespænder ventede paa mig, hvis ikke en yderst fiin og kold Regn, der fra Morgenstunden af havde forfulgt mig ligesaa utrættelig og ubønhørlig som en gammel Jomfru, havde tvunget mig til, om end paa kort Tid, at søge Tilflugt i Nabolaget. Medens jeg endnu overveiede, til hvilken Side jeg skulde vende mig, fik jeg

pludselig Øie paa en lav Røgterbolig ved Siden af en Ertemark. Jeg traadte nærmere hen til Hytten, kikkede ind under Straataget og fik Øie paa en gammel Mand, der saae saa skrøbelig ud, at han strax erindrede mig om hiin døende Gedebuk, som Robinson fandt i en Hule paa sin Ø. Den gamle Mand sad paa Hug, trykkede de smaa halvblinde Øine til og tyggede ivrigt paa en tør og haard Ert, som han rullede frem og tilbage i sin tandløse Mund. Han var saa fordybet i denne Forretning, at han slet ikke lagde Mærke til min Ankomst.

— „Gamle Fatter!" raabte jeg.

Han hørte op at tygge, trak Øienbrynene ivei-ret og aabnede Øinene med Anstrengelse. „Hvad er det?" spurgte han med en hæs, pibende Stemme.

— „Hvor er der her en Landsby i Nær-heden?"

Den Gamle tyggede igjen. Han havde ikke forstaaet mig, og jeg gjentog mit Spørgsmaal endnu høiere.

— „En Landsby? ... Hvad vil Du da?"

— „Jeg vil søge Ly for Regnen."

— „Hvad?"

— „Søge Ly for Regnen."

— „Ja, ja" Han kløede sig i Nakken. — „Saa gaa," sagde han og slog uforstaaelig med Hænderne, „seer Du, naar Du gaaer forbi Skoven, seer Du ... og Du saa gaaer videre ... saa vil Du nok finde Veien ... men Veien skal Du lade ligge og holde tilhøire, tilhøire, tilhøire, tilhøire ... saa kommer Du til Ananjewa ... eller ogsaa til Sitowka ..."

Jeg havde ondt ved at forstaae den Gamle. Skjægget hindrede ham i at snakke, og Tungen vilde ikke rigtig lystre.

— „Hvor er Du fra?" spurgte jeg ham.

— „Hvad?"

— „Hvor Du er fra?"

— „Fra Ananjewa."

— „Hvad bestiller Du her?"

— „Hvad?"

— „Hvad Du bestiller her?"

— „Jeg passer paa."

— „Hvad passer Du paa?"

— „Ih, paa Erterne."

Jeg kunde ikke lade være at smile. „Men hvor gammel er Du da?"

— „Gud veed det."

— „Du kan vel ikke see godt?"

— „Hvad?"

— „Om Du seer slet?"

— „Ja. Imellem kan jeg heller ikke høre."

— „Men for Guds Skyld, hvorledes kan Du da passe paa?"

— „Det maae mine Foresatte om."

Foresatte! tænkte jeg, og ikke uden Medlidenhed betragtede jeg den Gamle.

Han famlede omkring paa sit Legeme og tog nu af en Brystlomme et Stykke tørt Brød frem, som han begyndte at suge paa ligesom et Barn.

Jeg gik henimod Skoven, holdt tilhøire og tilhøire, som den Gamle havde sagt, og kom endelig til en stor Landsby med en Steenkirke i en anden Smag, nemlig med Søiler, og med en anseelig Herregaard — ogsaa med Søiler. Allerede langt borte havde jeg igjennem Regnen lagt Mærke til en Hytte, der ragede frem over de andre; den havde et Brædetag og to Skorstene og var efter al Sandsynlighed Fogedens Bolig; henimod den rettede jeg mine Skridt, i Haab om her at finde en Theemaskine, Thee, Sukker og ikke altfor suur Melk. I Selskab med min gjennemfrosne Hund traadte jeg ind i

Forstuen og aabnede Døren; men istedenfor det sædvanlige Indbo i en Bondestue, saae jeg nogle med Papirer bedækkede Borde, to røde Skabe, tilklattede Blækhuse, nogle kæmpemæssige Sandhuse af Tin, overordentlig lange Penne og deslige; ved et af Bordene sad der en tyveaarig Knøs med et sygeligt og ubehageligt Udseende. Hans Paaklædning var den sædvanlige, nemlig en graa Nankins Frakke med Fedtglands paa Maven og paa Opslagene.

— „Hvad ønsker De?" spurgte han, idet han løftede Hovedet ivejret ligesom en Hest, man griber i Bidselet.

— „Her boer formodentlig en Forvalter eller..."

— „Her er det herskabelige Hoved-Contoir," afbrød han mig. „Jeg sidder her som Jourhavende. Har De da ikke seet Skildtet? Derfor hænger det der."

— „Hvor kan man her tørre sig? er der Nogen i Landsbyen her, der har en Theemaskine?"

— „Ja det er naturligt," svarede han mig med Vigtighed. „De kan gaae hen til Pater Timofei eller til Nasar Tarasitsch, eller ogsaa til Cografena, Hønsepigen ..."

— „Hvem snakker Du der med, Din Oxe?

kan Du ikke lade mig sove?" lød en Stemme fra Sideværelset.

— „Der er kommet en Herre, der spørger, hvor han kan tørre sig."

— „Hvad er det for en Herre?"

— „Det veed jeg ikke. Han har en Hund og en Flint med sig."

I Sideværelset knagede en Seng. Døren aabnedes, og en tyk Mand i de Halvtreds af lille Vext, med en Tyrehals, fremstaaende Øine og et tykt, skinnende Ansigt, traadte ind i Stuen.

— „Hvad ønsker De?" spurgte han mig.

— „At tørre mig."

— „Det er her ikke Stedet til."

— „Jeg vidste ikke, at her var et Contoir. Forresten vil jeg gjerne betale . . ."

— „For den Sags Skyld kan det ogsaa gjerne skee her," svarede den Tykke; „vil De behage at træde ind her."

Han førte mig ind i et andet Værelse, dog ikke i det, som han var kommen fra.

— „Troer De at kunne have det bequemt nok her?"

— „O ja, især hvis jeg kunde erholde lidt Thee og lidt Fløde."

— „Det er til Tjeneste. Vil De ikke imidlertid klæde Dem af og hvile Dem, saa skal Theen paa Minuten være færdig."

— „Hvem tilhører dette Gods?"

— „Fru von Losniakow, Helena Nikolaewna." Han gik ud af Stuen.

Jeg saae mig om. Langsmed den Væg, som adskilte mit Værelse fra Contoiret, stod en stor Læderdivan. To høiryggede Stole, der ligeledes vare betrukne med Læder, stode henne ved det eneste Vindue, der vendte ud til Veien. — Paa Væggene, der vare beklædte med rødstribede Tapeter, hang tre store Oliemalerier. Det ene forestillede en Jagthund med blaat Halsbaand og havde den Paaskrift: „Det er min Glæde". Ved Fødderne af Hunden flød der en Strøm, og paa den modsatte Bred sad der under et Fyrretræ en umaadelig stor Hare med spidse Øren. Paa det andet Billede spiste to gamle Mænd en Vandmelon, og bagved Melonen saae man i det Fjerne en græsk Porticus med Indskriften: Tilfredsstillelsens Tempel. Paa det tredie var et Fruentimmer afbildet i en liggende Stilling og i Forkortning med skjæve Bryster, røde Knæ og meget tykke Hæle, hvilket som

bekjendt i Russernes Øine er en ikke ringe Sjønhed. Min Hund krøb, uden at betænke sig længe, med overnaturlig Anstrængelse ind under Divanen og forefandt der sandsynligviis en god Mængde Støv, thi den begyndte strax at nyse ganske forskrækkeligt.

Jeg traadte hen til Vinduet. Henover Veien fra Herregaarden til Contoiret laa der Brædder i en skraa Retning, en meget nyttig Forsigtighedsregel, da der, takket være vor Jordbunds Beskaffenhed og den vedholdende Regn, var et grueligt Ælte overalt. I Gaarden, der hørte til den herskabelige Bolig, saae man, hvad man sædvanlig seer i saadanne Gaarde: Tjenestepiger i afblegede Sirtesskjoler trippede frem og tilbage, Karlene vadede i Snavset, stode stille og kløede sig paa Ryggen, en bunden Hest vistede dovent med sin Hale, Hønsene kaglede, og paa Indgangen til en mørk og faldefærdig Sidebygning, sandsynligviis en Badstue, sad en fiirskaaren Knøs med en Guitar og sang ikke uden Bravour den bekjendte Romance:

„Je — jeg skal da nu drage
Bo — bort fra dette Sted osv."

Tykkerten kom igjen ind i Værelset til mig.

„Nu bringer man Dem Theen," sagde han med et behageligt Smiil.

Knøsen i Nankins Frakke, den jourhavende Contoirist, satte Theemaskinen frem paa et gammelt Spillebord og ved Siden af den Theepotten, et Glas paa en revnet Underkop, en Flødekande og et Bundt steenhaarde Bolchowske Kringler.

Tykkerten fjernede sig atter. „Er det," spurgte jeg den Jourhavende, „er det Forvalteren her paa Stedet?"

— „Nei det er ikke: han var først Kasserer, og nu er han første Bogholder."

— „Har I da ingen Forvalter her?"

— „Nei. En Burmister har vi, men en Forvalter er her ikke."

— „Altsaa har I en Godsinspekteur?"

— „Ja vist; det er en Tydsker, men han er ikke Bestyrer."

— „Hvem er da det?"

— „Den naadige Frue selv."

— „Aha ... Siig mig engang, hvormange Mennesker der ere beskjæftigede her paa Contoiret?"

Knøsen tænkte efter. „Her er sex."

— „Hvad for noget!" udbrød jeg, „saa har Eders Frue vel ogsaa et stort Tjenerskab?"

— „Jeg vil ikke sige, at det just er saa stort..."

— „Men hvormange omtrent?"

— „Ja det kan vel være saadant en halvandet hundrede."

Vi taug Begge en Stund. „Skriver Du godt?" begyndte jeg atter.

Knøsen smilte fra det ene Øre til det andet, nikkede med Hovedet, gik ind i Contoiret og bragte et beskrevet Ark med sig. „Det er min Skrift," sagde han med det samme smilende Ansigt.

Jeg saae paa det: paa et Qvartblad graat Papir var der med en smuk, stor Haandskrift skrevet Følgende:

„Forordning

for det herskabelige Hoved-Huuscontoir i Ananjewa.

Til Burmisteren Michailo Wikulow. Nr. 209.

„Det bliver Dig hermed paalagt, ufortøvet efter at have modtaget dette, at undersøge: hvo der forgangen Nat i beruset Tilstand og med uanstændige Sange har passeret gjennem den engelske Have og vækket og forstyrret Gouvernanten, Madame Eicheni fra Frankrig, samt hvo der den

Nat havde Vagt i Haven og har tilladt saadanne Optøier?

Om alt det Ovenanførte bliver det Dig paalagt at indhente udførlige Oplysninger og ufortøvet at indberette samme til Contoiret.

Nikolai Chwostow,
første Bogholder."

Paa denne Forordning var der anbragt et uhyre Vaaben, og nedenunder stod følgende Efterskrift:

„Dette punktlig at efterkomme.

Helena Losniakow."

— „Har Godsbesidderinden selv tilføiet dette?" spurgte jeg.

— „Ja, det forstaaer sig; det gjør hun altid selv."

— „Nu sende I vel denne Befaling til Burmisteren?"

— „Nei, han kommer herhen og læser den, det vil da sige: man læser den for ham, thi han kan hverken læse eller skrive."

Den Jourhavende tang.

— „Naa, hvad siger De dertil," tilføiede han smilskende. „Er det ikke godt skrevet?"

— „Jo, ganske vist."

— „Hvormeget har Du i Gage?" spurgte jeg.

— „Fem og tredive Rubler og fem Rubler til Støvler.*)

— „Er Du tilfreds dermed?"

— „Ja det troer jeg. Det er ikke Alle og Enhver, der ere saa lykkelige. Det er en Guds Lykke, at jeg er kommen her, thi min Onkel tjener som Hushovmester paa Gaarden."

— „Har Du det da godt?"

— „Ja. Sandt at sige," vedblev han med et Suk, „har man det egentlig bedre hos Kjøbmændene."

— „Hvorledes det? give Kjøbmændene da større Gage?"

— „Jo vist! nei, de vilde nok snart fure En, naar man vilde tale om Gage! nei Kjøbmanden giver En Kost og Klæder, og naar man gjør ham det tilpas, saa falder der lidt af endnu. Er man paa Reise med ham, og han drikker Thee, saa faaer man sin Thee med, og hvad han spiser det spiser man med. En Kjøbmand, Gud bevare's, kan ikke sammenlignes med en Godseier. Kjøbmanden chicanerer En ikke; naar han bliver vred,

*) Omtrent tyve Daler Dansk.

slaaer han til, og dermed er den Ting færdig; han gaaer ikke og stikler fra Morgen til Aften. Er man derimod hos en fornem Herre, saa har man sin Nød. Intet er ham tilpas; det duer ikke, og det kan han ikke lide; bringer man ham et Glas Vand eller Noget at spise, saa hedder det strax, at Vandet stinker, eller at Maden er fordærvet. Gaaer man saa ud med det igjen, stiller sig lidt bag Døren og bringer det saa ind igjen, saa siger han: Der seer Du! nu stinker det ikke mere. Og nu de naadige Fruer, ja med dem er det reent galt ... jeg vil slet ikke tale om Frøknerne ... naa!"

— „Fedjuschka"! kaldte den Tykkes Stemme ude i Contoiret. Den Jourhavende skyndte sig ud. Jeg drak mit Glas Thee, lagde mig paa Divanen og faldt i Søvn.

Jeg sov i to Timer. Da jeg vaagnede, vilde jeg staae op, men min Dovenskab beholdt Overhaand: jeg lukkede Øinene igjen, men var ikke istand til at sove. Bag ved Skillevæggen blev der ført en Samtale, og uvilkaarlig lyttede jeg efter.

— „Ja, ja," sagde en Stemme; „ja, ja, Nicholai Jeremitsch, det er en Ting, som man maa

vel overlægge. Uden det gaaer det slet ikke. Hm!" den Talende rømmede sig.

— „Tro De mig, Gawrila Antonitsch," svarede Tykkerten, „jeg maa dog bedst vide, hvad der her er Skik og Brug. Det er Dem, der skal overlægge det."

— „Ja, De maa rigtignok vel vide det, Nicolai Jeremitsch, for De er jo her den Øverste, som man siger. Naa, hvorledes bære vi os altsaa ad?" vedblev den ubekjendte Stemme. „Hvorledes indrette vi Tingen? tal De, saa hører jeg efter."

— „Ja, hvorledes skal vi indrette det? Det beroer jo egentlig paa Dem; men det lader til, at De mangler den gode Villie."

— „Hvor kan De sige det, Nicolai Jeremitsch? husk paa, at jeg er en Kjøbmand, og at jeg maa see at faae mine Varer saa billige som muligt, det er jo ligefrem min Pligt, Nicolai Jeremitsch."

— „Otte Rubler!" sagde Tykkerten i en afgjørende Tone. Et Suk trængte ind til mig. „Nicolai Jeremitsch, De forlanger formeget."

— „Jeg kan umulig gjøre det for mindre."

Der indtraadte en Pause.

Jeg reiste mig sagte og kikkede ind igjennem en Ridse i Væggen. Tykkerten sad ned og vendte Ryggen til mig; ligeoverfor ham sad en mager og bleg Kjøbmand, der saae ud som den personificerede Sult. Han trak uophørligt i sit Skjæg og plirede med Øinene.

— „Vintersæden," begyndte han igjen, „staaer mærkværdigt godt i dette Aar; jeg har paa hele Veien ikke kunnet see mig mæt paa den. Fra Woronesch af var den især mageløs, prima Sort, kan man gjerne sige!"

— „Ja, Sæden staaer ikke daarlig," svarede den første Bogholder, „men De veed jo nok, Gawrila Antonitsch, at det kan tegne godt om Efteraaret, men at det er Foraaret, det kommer an paa."

— „Det er sandt, Nicolai Jeremitsch, thi Alt staaer i Guds Haand, og De har ikke talt Andet end den rene Sandhed ... men jeg synes, at Deres Gjæst rører sig derinde."

Tykkerten vendte sig om og lyttede. „Nei, han sover. Forresten kan jeg jo gjerne ..." Han gik hen til Døren. „Nei, han sover," gjentog han og vendte igjen tilbage til sin Plads.

— „Naa, hvorledes bliver det saa, Nicolai

Jeremitsch?" begyndte Kjøbmanden paany; „vi maae dog see engang at komme tilende. Hør, lad nu det blive derved: to halvhundrede Rubelsedler og endnu en halv spenderer jeg paa Dem, og saa sige vi derovre" — han pegede over til Herregaarden — „at vi ere blevne enige om sex en halv Rubel. Slaaer De til, Top?"

— „Nei, fire halvhundrede Sedler faaer jeg," svarede Bogholderen.

— „Naa, tre da!"

— „Fire."

— „Nei, tre Nicolai Jeremitsch."

— „Saa tale vi ikke mere om den Ting, Gawrila Antonitsch."

— „Vil De da ikke tage imod Fornuft!" mumlede Kjøbmanden. „Naar De er saa paastaaelig, vil jeg hellere gjøre Tingen af med den naadige Frue."

— „Som De behager," svarede Tykkerten. „Det skulde De have gjort forlænge siden! hvorfor spilder De saa Deres Tid hos mig?"

— „Naa, lad nu det være godt, Nicolai Jeremitsch; De bliver strax saa hidsig! jeg har jo ikke meent noget Ondt med det."

— „Nei, vist ikke; hvorfor skal vi længere..."

— „Naa, snak nu ikke længere derom, men tag imod Fornuft. Hører De ikke, at det kun var mit Spøg! tag saa imod de tre en halv, og lad det være godt dermed; der er jo ikke noget at opstille med Dem."

— „Det skulde egentlig være fire, men jeg har været dum nok til at overile mig," mumlede Tykkerten.

— „Altsaa bliver det derved, Prisen er sex og en halv."

— „Sex og en halv, som De har talt om."

— „Saa Top da! slaa til Nicolai Jeremitsch." Kjøbmanden og Bogholderen gav hinanden et kraftigt Haandslag. — „Naa, tillykke med Handelen ..." Kjøbmanden reiste sig. „Saa vil jeg da nu gaae hen til den naadige Frue og lade mig melde for at sige hende, at Handelen er afgjort til sex og en halv Rubel."

— „Ja, gjør kun det, Gawrila Antonitsch."

— „Vil De saa behage at tage imod dette." Kjøbmanden leverede Bogholderen en Pakke Banknoter, bukkede høfligt, purrede sig Haaret, greb med to Fingre efter sin Hat og gik med knirkende Støvler ud af Stuen.

Nicolai Jeremitsch gik hen til Væggen og gav

sig især med, saavidt jeg kunde mærke, at tælle de Penge, Kjøbmanden havde leveret ham. En rødhaaret Person med tykke Bakkenbarter kikkede ind af Døren.

— „Naa, hvorledes gik det?“ spurgte han, „er Alt bragt i Orden?“

— „Ja, Alt er i Orden.“

— „Hvormeget?“

Tykkerten gjorde en fortrædelig Bevægelse med Haanden og pegede hen paa mit Værelse.

— „Ah, det er sandt!“ svarede den Rødhaarede og forsvandt.

Den tykke Bogholder gik hen til Bordet, satte sig ned, slog op i en Protocol, tog en Tavle og gav sig til at regne efter.

Den Jourhavende traadte ind.

— „Hvad vil De?“

— „Sidor fra Galoplek er her.“

— „Ah, saa lad ham komme ind. Bi lidt ... see først efter, om den fremmede Herre sover endnu, eller om han er vaagen.“

Den Jourhavende traadte forsigtig ind i mit Værelse. Jeg havde lagt Hovedet paa min Jagttaske og lukkede Øinene.

— „Han sover," hvisked den Jourhavende, da han kom tilbage.

Tykkerten brummede noget imellem Tænderne. „Naa, saa lad da Sidor komme ind," sagde han endelig. Jeg reiste mig atter op.

En uhyre stor, sund, rødkindet Bonde i de Tredive, med mørkebrunt Haar og et lille kruset Skjæg, traadte ind. Han saae til Helgenbilledet, slog Kors for sig, tog sin Hat i begge Hænder og stillede sig op saa lige som en Pind.

— „God Dag, Sidor," sagde den Tykke, idet han vedblev at regne.

— „God Dag igjen, Nicolai Jeremitsch."

— „Naa, hvorledes er Veien?"

— „Ganske god, Nicolai Jeremitsch, en Smule snavset."

— „Er Din Kone rask?"

— „Ja, hvad skulde der feile hende?" Bonden sukkede; Nicolai Jeremitsch stak Pennen bag Øret og pudsede sin Næse.

— „Naa, hvad fører Dig saa herhen?" blev han ved, idet han stak sit tærnede Lommetørklæde i Lommen.

— „Ja seer De, Nicolai Jeremitsch, man forlanger Tømmerfolk af os."

— „Ja, hvad saa! har I da Ingen?"

— „Jovist har vi, for vort Gods ligger jo ved Skoven, det veed Enhver; men det er netop den Tid, hvor vi har fuldtop at gjøre, Nicolai Jeremitsch."

— „I har Arbeide. Ja det kjende vi nok! Arbeide for fremmede Folk, det holde I nok af, men for Eders egen Frue, der vil I helst være frie."

— „Arbeid og Arbeid er rigtignok eet og det samme, Nicolai Jeremitsch, men ..."

— „Naa?"

— „Arbeidslønnen er derimod ikke ..."

— „Ja, det vil jeg nok troe; I kan jo aldrig faae nok! gaa Du bare Din Vei."

— „Ja Arbeidet, Nicolai Jeremitsch, er jo rigtignok ikke mere, end at det kunde gjøres paa en Uge, men vi blive dog holdt hen med det i en heel Maaned; enten mangler der paa Materiale, eller ogsaa sender man os maaskee endog hen i Haven for at rive Gangene."

— „Ja, det kjender jeg nok; I gide ikke gjøre andet, end hvad I selv har Lyst til; men den naadige Frue har befalet det, og saa gjælder der ingen Snak."

Sidor taug og stillede sig snart paa den ene Fod, snart paa den anden. Jeremitsch dreiede Hovedet tilside og vedblev ivrigt at regne paa Tavlen.

— „Vore Bønder ... Nicolai Jeremitsch ..." sagde endelig Sidor stammende, „have bedt mig bringe Dem, bedste Herre ... her er det indeni." Han greb med sin store Haand i Brystlommen og fremtog halv et sammenlagt, rødkantet Tørklæde.

— „Hvad falder Dig ind, Faarehoved! er Du forrykt, hæ?" afbrød Tykkerten ham hurtig. „Pak Dig, gaa hjem i min Bolig," vedblev han, idet han næsten stødte den forbausede Bonde ud af, Døren. „Spørg der efter min Kone ... hun vil give Dig Thee, og jeg kommer selv bagefter. Naa, vær blot ikke angst og see til, at Du pakker Dig."

Sidor fjernede sig.

— „Hvad det er for en Bjørn, den Karl!" brummede den første Bogholder efter ham, ryste paa Hovedet og satte sig igjen til sin Tavle.

Pludselig løb ude paa Gaden og udenfor Døren Skriget: „Kuprian! Kuprian!" og strax efter traadte en lille Person med et svindsottigt Ydre, en ualmindelig lang Næse, store ubevægelige Øine

og yderst stolte Miner, ind i Contoiret. Han var iført en gammel afslidt Overkjole af Adelaide- — eller, som man hos os siger Odellaide — Farve, med en Plydses Krave og bitte smaa Knapper. Paa Ryggen havde han en Dragt Brænde. Efter ham trængte adskillige Tjenestefolk sig ind i Stuen, og alle raabte: „Kuprian! Kuprian! — Han er bleven Fyrbøder! han er bleven Fyrbøder!"

Manden i Overkjolen med den Plydses Krave tog ikke den mindste Notits af dette Spektakel og forandrede ikke en Mine. Med afmaalte Skridt gik han hen til Ovnen, kastede sin Byrde af Nakken, tog en Tobaksdaase op af Baglommen, spilede Øinene op og stoppede en god Portion af den revne og askeblandede Steenkløver-Tobak i Næsen. Ved den larmende Floks Ankomst rynkede Tykkerten Panden og reiste sig fra Stolen; men da han saae, hvad det var, smilte han og befalede blot, at De ikke maatte skrige for høit, thi i Værelset ved Siden sov der en Jæger.

— „Hvad er det for en Jæger?" spurgte Nogle af dem.

— „En Godseier."

— „Ah!"

— „Lad dem kun gjøre Støi," sagde Man-

den med den Plydses Krave; hvad kommer det mig ved, naar de blot ikke fornæme mig. Jeg er bleven udnævnt til Fyrbøder ..."

— „Til Fyrbøder! til Fyrbøder!" raabte Hoben med en skingrende Latter.

— „Den naadige Frue har befalet det," vedblev han og trak paa Skuldrene. „Men vent I kun, I blive i det allerhøieste Svinehyrder; for seer I, at jeg har været Skræder, og en god Skræder, og at jeg har været i Lære hos de første Mestre i Moskwa, det kan man ikke tage fra mig. Men hvad have I at gjøre Eder til af ... hæ? I ere jo ikke andet end herskabelige Tallerkenslikkere og Døgenigter, slet ikke andet. Om man lod mig gaae, saa vilde jeg dog ikke sulte ihjel. Hvis man gav mig et Fripas for et Aar, og lod mig reise hen, hvor jeg vilde, saa vilde jeg gjerne endda betale en god Afgift derfor, som mit Herskab nok kunde være tjent med. Men I! I vilde døe som Fluer, det er der ingen Spørgsmaal om."

— „Det var en grov Løgn," afbrød ham en koparret Knøs med et stridt Haar, et rødt Halstørklæde og Huller paa Albuerne; „Du har jo engang havt Fripas paa et Aar, men Herskabet

fik ikke en Kopek af Dig, og selv fortjente Du ikke saameget som en Styver. Det var med Nød og Neppe, at Du kunde slæbe Dig hjem igjen, og siden den Tid har Du jo ikke havt en heel Kjole paa Kroppen."

— „Ja, hvad skal man sige, Constantin Markisitsch?" svarede Kuprian; „naar man har den Ulykke at forelske sig, saa er der Intet at gjøre. Dersom Du kunde sætte Dig ind i mit Sted. Constantin, saa kunde Du snakke med om den Ting."

— „Og hvem var saa det, han forelskede sig i? Jo det var en net Fugleskræmsel."

— „Nei, det maa Du ikke sige, Constantin."

— „Du vil da ikke bilde mig Noget ind? Jeg har jo selv seet hende! saae jeg hende ikke ifjor i Moskwa med mine egne Øine?"

— „Ifjor saae hun rigtignok noget angreben ud," bemærkede Kuprian.

— „Det er ikke værd at tale mere derom," sagde i en fornem og skjødesløs Tone en lang, mager, friseret og pomadiseret Fyr med en Mængde Finner i Ansigtet, udentvivl en Kammertjener; „lader os hellere bede den gode Kuprian synge en af sine Viser for os!"

— „Ja, ja," faldt de Andre ind, „bravo, Alexandra! det kan man kalde at røre Kuprian ved sin svage Side. Syng, Kuprian! det er et godt Indfald, Alexandra!" *)

— „Her er ikke Stedet til at synge," svarede Kuprian i en bestemt Tone; „her er det herskabelige Contoir."

— „Ja hvad gaaer det Dig an? Du har maaskee ogsaa Lyst til at blive Contoirist," svarede Constantin med en plump Latter. „Ih, lad gaae!"

— „Det beroer Alisammen paa mit naadige Herskab," bemærkede den stakkels Djævel.

— „Seer I, hvad hans Næse kløer efter, seer I! jo han er den Rette, ha, ha, ha!"

Alle loe af fuld Hals, og Nogle begyndte at dandse. Høiere end alle de Andre lo en femtenaarig Knøs, der sandsynligviis var Søn af en af Aristokraterne mellem Tyendet, thi han havde en Vest paa med Messingknapper og et lilafarvet Halstørklæde.

— „Men siig mig oprigtigt," begyndte nu Nicolai Jeremitsch i en selvbehagelig og ned-

*) I Rusland give ofte simple Folk af Høflighed et Mandsnavn en qvindelig Endelse.

ladende Tone; „der kommer vel ikke meget ud af det Fyrbøderi? Det er vist en kummerlig Haandtering."

— „Ja, hvad skal man sige, Nicolai Jeremitsch," svarede Kuprian; „De er jo nu vor første Bogholder; dermed har det sin Rigtighed, og det lader sig ikke bestride; men De har ogsaa selv været i Unaade og maattet tage tiltakke i en Bondehytte."

— „Jeg raader Dig til, at Du ikke forglemmer Dig!" afbrød Tykkerten ham opbragt. „Din Æsel! naar man gjør Dig den Ære at spøge med Dig, saa skulde Du være taknemmelig, for at man vil indlade sig med saadan en Dumrian."

— „Det foer kun saadan ud af mig, Nicola Jeremitsch, og De maa ikke tage mig det ilde op."

— „Naa saa det gjorde det! ja tag Du Dig bare iagt!"

Døren aabnede sig, og en Kosatschock*) kom løbende ind.

— „Nicolai Jeremitsch, den naadige Frue vi tale med Dem."

---

*) En Dreng, som bærer Kosakdragten som Livr.e.

— „Hvem er hos den naadige Frue?" spurgte han Drengen.

— „Arinja Nikiteschna og en Kjøbmand fra Wenjow."

— „Jeg skal være der paa Minuten, og I, kjære Venner," vedblev han i en advarende Tone, „gaaer I hellere herfra med den nye Fyrbøder, thi Tydskeren kunde komme, og han klager uden videre til Herskabet."

Tykkerten børstede sit Haar, pustede paa Fingrene, der næsten heelt vare bedækkede af Kjolesærmerne, knappede Frakken og begav sig paa Veien til den naadige Frue. Hele Horden fulgte efter ham med Kuprian, og kun min gamle Bekjendt, den Jourhavende, blev tilbage. Han tog en Pen i Haanden for at skjære den, men faldt i Søvn under Arbeidet. Nogle Fluer benyttede sig strax af Leiligheden og beleirede hans Mund; en Myg satte sig paa hans Pande, spærrede regelmæssig sine smaa Been ud fra hverandre og sænkede langsomt hele sin Braad ned i hans bløde Kjød. Den føromtalte Rødtop med Bakkenbarten kikkede atter ind af Døren og traadte derpaa ind i Contoiret.

— „Fedjuschka! Fedjuschka!" raabte han; „Du gjør ikke andet end sove."

Den Jourhavende aabnede Øinene og reiste sig fra Stolen.

— „Ja, Wasili Nikolaitsch."

— „Aha!" tænkte jeg, „der har vi Hovedkassereren."

Hovedkassereren begyndte at gaae frem og tilbage i Værelset. Han havde forresten meget tilfælles med en Kat og sneg sig snarere frem, end han gik. Om hans Skuldre hang der en gammel Kjole med meget smalle Skjøder. Den ene Haand stak han ind i Brystet, medens han med den anden hyppigt tog fat i sit høie, snevre Hestehaarshalsbind og gav derved et Ryk med Hovedet. Han gik med Bukkeskindsstøvler.

— „Godseieren Jaguschkin har i Dag spurgt efter Dem," sagde den Jourhavende.

— „Hm, saa? hvad har han da sagt?"

— „Han har sagt, at han iaften vilde kjøre til Tuturow og der vente paa Dem. Jeg har," sagde han, „Noget at tale om med Wasili Nikolaitsch, men han sagde ikke, hvad det var Wasili Nikolaitsch," sagde han, „veed det nok."

— „Hm," sagde Hovedkassereren og traadte hen til Vinduet.

— „Er Nicolai Jeremitsch inde i sit Contoir?" lød nu en høi Stemme ude i Forstuen, og i det samme traadte et rankt, net klædt, ungt Menneske med et uregelmæssigt, men kjækt og udtryksfuldt Ansigt, hvori Forbittrelsen stod afmalet, ind i Stuen. „Er han her ikke?" spurgte han og aae sig hurtig om.

— „Nicolai Jeremitsch er hos den naadige Frue," svarede Kassereren. „Er der Noget, De ønsker, Pawel Andreitsch, saa kan De sige det til mig. Hvad vil De?"

— „De vil vide, hvad jeg vil?" — Kassereren nikkede med Hovedet. — „Jeg vil smøre ham igjennem, den tykmavede Slyngel, den nederdrægtige Øretuder! ... Jeg skal nok vende ham af med hans Øretuderi."

Han kastede sig heftigt paa en Stol.

— „Men hvad siger De, Pawel Andreitsch? skammer De Dem ikke. De glemmer nok, hvem De taler om, Pawel Andreitsch."

— „Hvem jeg taler om! hvad bryder jeg mig om, at de har gjort ham til første Bogholder? Det maa jeg ogsaa sige, at det er en net Fyr,

man har befordret der. Her kan man med Sandhed sige, at man har sat Katten til at passe paa Flæsket."

— „Vil De ikke holde op, Pawel Andreitsch! saa ti dog stille . . . . hvad er det for tosset Snak!"

— „Naa, saa Mosjø Reinecke er igjen henne at slikke for Fruen! Godt, saa vil jeg vente ham her," raabte Pawel hidsig og slog med Haanden i Bordet . . ." men der kommer han jo, det fortræffelige Menneske," tilføiede han, idet han saae ud af Vinduet. „Naar man taler om Fanden, saa er han i Nærheden . . . vil De ikke behage at træde indenfor . . ." Han reiste sig op.

Nicolai Jeremitsch traadte ind i Contoiret. Hans Ansigt straalede af Glæde, men da han fik Øie paa Pawel, foer der ligesom en Sky henover det.

— „Jh, see Goddag, Nicolai Jeremitsch," sagde Pawel, idet han gik langsomt henimod ham.

Bogholderen svarede Intet. Kjøbmandens Ansigt kom frem i Døren.

— „Hvorfor behager det Dem ikke at svare mig," vedblev Pawel; „dog nei! det er heller

ikke den rette Maade. Ved Skrigen og Skjældsord udretter man Intet. Nei, siig mig det hellere med det Gode, Nicolai Jeremitsch, hvorfor De forfølger mig, og hvorfor De vil mig tillivs? Naa saa tal dog, tal."

— „Her er ikke Stedet til at indlade sig paa Forklaringer," svarede Bogholderen med en usikker Stemme, „og jeg har heller ikke Tid dertil. Kun maa jeg tilstaae, at der er een Ting, der undrer mig: hvor kan De falde paa at troe, at jeg forfølger Dem, eller at jeg vil Dem tillivs? De er jo ikke engang ansat paa mit Contoir."

— „Ja det manglede ogsaa bare!" svarede Pawel. „Saa De lader altsaa, som om De ikke forstaaer mig, Nicolai Jeremitsch."

— „Nei, jeg forstaaer Dem ikke."

— „Saa? det troer jeg dog nok!"

— „Nei det veed Gud, jeg ikke gjør."

— „Og det sværger han paa! men har De da ikke den mindste Samvittighed? hvorfor piner De det stakkels Pigebarn? hvad forlanger De af hende?"

— „Hvem taler De om, Pawel Andreitsch?" spurgte Tykkerten med forstilt Forbauselse.

— „Det er ret! nu lader han ogsaa, som han

ikke kjender Noget til hende! Jeg taler om Tatjana. Hvad har hun gjort Dem, og hvorfor vil De hævne Dem paa hende? skammer De Dem ikke? De, en gammel, gift Mand, som har Børn, der ere ligesaa store som jeg! ... Med mig er det en anden Sag, for jeg vil gifte mig med hende. Jeg handler i Tugt og Ære."

— „Hvad kan jeg gjøre derfor, Pawel Andreitsch? Det er jo den naadige Frue, der ikke vil tillade Dem at ægte hende. Det er vort naadige Herskabs Villie — hvad kommer den Sag mig ved?"

— „Hvad det kommer Dem ved? De har altsaa ikke sammensvoret Dem med den gamle Hex af Husholderske? De er altsaa ingen Oretuder, vel? Det er ikke Dem, der spinder Rænker og lægger Raad op imod det stakkels forsvarsløse Pigebarn? Det er vel ikke Dem, hun har at takke for, at hun nu maa skure og forrette den groveste Gjerning, at man slaaer hende, og at hun maa gaae i Sækkelærred? Skammer De Dem ikke, De, gamle Karl! Førend De veed af det, kan De blive rørt af et Slag, og saa skal De aflægge Regnskab hos Gud for hvad De har gjort."

— „Skjæld De kun ud, Pawel Andreitsch, skjæld De kun dygtig ud — De har snart udskjældt."

Pawel kunde ikke styre sin Forbittrelse.

— „Hvad for Noget? vil Du true mig til?" skreg han rasende. „Du troer vel, at jeg er bange for Dig? nei, min Ven, der er Du kommen til den Urette! Hvad har jeg at frygte af Dig? Jeg kan finde mit Brød overalt. Med Dig er det rigtignok en anden Sag, thi Du kan ikke leve noget andet Sted end her, hvor Du kan drive Dit Oretaderi og bestjæle Dit Herskab."

— „Nei, hør mig til den Pralhals!" faldt Bogholderen ham i Talen; „en Chirurgus, en Ormedoctor! saadan en ynkelig Ovakselver! naar man hører ham, skulde man troe, at han var en Allerhelvedes Karl."

— „Ja, en Chirurgus, men uden denne Chirurgus laa De, Høistærede, nu ude paa Kirkegaarden. Hvorfor var jeg ogsaa saadan en Dumrian at kurere ham!" mumlede han imellem Tænderne.

— „Naa, saa Du har kureret mig! nei, Du har netop villet forgive mig; med Aloe, har

Du villet forgive mig," afbrød Bogholderen ham.

— „Ja, fordi paa saadan en Natur som Din virker der ikke andet end Aloe.

— „Aloen er forbudt af Medicinal-Autoriteterne," vedblev Nicolai; „jeg skal med det første indgive Klage over Dig ... Du har villet skaffe mig ud af Verden, men Vorherre har ikke villet tillade det."

— „Hold inde, hold inde, I Herrer, og giver Eder tilfreds," sagde Kassereren i en formildende Tone.

— „Bliv mig fra Livet," skreg Bogholderen. „Jeg kan bevise, at Du har villet forgive mig! veed Du, hvad det har at bethde?"

— „Det veed Du jo bedre, at det er Løgn," raabte det unge Menneske, hvis Raseri voxede ved denne Bebyldning; men hør nu, Nicolai Jeremitsch, jeg beder Dig for sidste Gang om, at Du vil lade os i Ro! Du har bragt mig til det Yderste, og det er snart ude med min Taalmodighed! hvis Du ikke gjør det, saa sværger jeg Dig til, at det gaaer galt med En af os."

— „Du maa ikke troe," skreg Bogholderen, „at Du kan gjøre mig bange, Din Grønskol-

ling! Din Fader begyndte ligesom Du, men ham fik jeg snart studset Hornene paa, og det skal Du huske Dig."

— „Mind mig ikke om min Fader, Nicolai Jeremitsch, mind mig ikke om ham."

— „Det er Ret! Du vil maaskee foreskrive mig Love her?"

— „Jeg raader Dig til, at Du ikke minder mig om ham!"

— „Og jeg raader Dig til at tage Dig iagt ... om Du nok saameget troer, at den naadige Frue ikke kan undvære Dig, saa kan Du dog troe, at naar hun skal vælge mellem Én af os To, saa bliver det Dig, der trækker det korteste Straa! Her tør Ingen komme og stifte Oprør — tag Dig derfor iagt!"

Pawel zittrede af Raseri.

— „Og hvad Din Tatjana angaaer, saa faaer hun ikke andet, end hvad hun fortjener, og jeg skal sørge for, at hun faaer mere endnu!"

Pawel styrtede frem med opløftede Arme, og i næste Øieblik styrtede Bogholderen til Jorden.

— „I Blokken med ham, i Blokken med ham!" stønnede Nicolai Jeremitsch.

Jeg vil ikke indlade mig paa at beskrive Slut-

ningen af denne Scene. Samme Dag vendte jeg tilbage til mit Hjem, og en Uge efter erfoer jeg, at Fru von Losniakow havde beholdt Pawel og Nicolai i sin Tjeneste, men at den stakkels Tatjana var bleven forviist til en fjerntliggende Landsby — hende havde hun sandsynligviis ingen Brug for.

Ende.